Bridgend County Borough Council
Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr

Mae’r ddogfen yma hefyd ar gael yn Saesneg.
This document is also available in English.

CYNNWYS

	Tudalen
Cyllideb Refeniw a Chyfalaf 2019-20	
- Cyflwyniad	1
- Trosolwg Ariannol	2-3
- Ariannu Gwasanaethau'r Cyngor	4-5
Crynodeb o'r Taliadau i'w Codi	
- Gofyniad y Dreth Gyngor 2019-20	6
- Gwerthoedd Ystod Bandiau'r Dreth Gyngor 2019-20 - Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr	7
- % Cynnydd Band D y Dreth Gyngor 2019-20	7
- Ffioedd Band D y Dreth Gyngor yn ôl Ardal Cyngor Cymuned 2019-20	8
- Canran yr Anheddau yn ôl Band Eiddo ar 21.1.2019	8-9
- Ardrethi Annomestig (Busnes) (NDR)	10
Cyllideb Refeniw 2019-20	
- Cyllideb Gros i Gyllideb Net	11
- Gwariant Refeniw Net yn ôl Cyfarwyddiaeth Gwasanaeth - Crynodeb	11
- Siart Gwariant Refeniw Net yn ôl Gwasanaeth	12
- Ariannu Gwariant Refeniw Net	12
- Gwariant Gwasanaeth Net yn ôl Math Goddrychol	13
- Cyllideb Net yn ôl Amcan Lles	13
- Gwariant Refeniw Gros yn ôl Math o Wariant	14
- Gwariant Refeniw Gros	
• O Ble Daw'r Arian	15
• Lle Caiff yr Arian ei Wario	16
- Gwariant Refeniw Net yn ôl Cyfarwyddiaeth	17-32
Cyllideb Cyfalaf 2019-20	
- Cyllideb Cyfalaf	33
- Ffynonellau Ariannu Cyfalaf	34
- Dyraniad y Gyllideb Cyfalaf	35
- Gwariant Cyfalaf yn ôl Gwasanaeth	35
- Gwariant Cyfalaf yn ôl Amcan Lles	36
Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr- Ystadegau Allweddol	
- Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr	37
- Ystadegau Gwasanaethau	37-42
Ystadegau Cymharol Cymru	
- Ystadegau Cymharol Cymru	43-45

Rhestr Termau	46-48

CYLLIDEB REFENIW A CHYFALAF 2019-20

Cyflwyniad

Mae’r ddogfen hon yn gosod cyllidebau Refeniw a Chyfalaf Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr ar gyfer 2019-20 mewn fformat cryno, ynghyd â gwybodaeth ariannol arall.

Mae’n cynnwys crynodeb o’r gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn ar 20 Chwefror 2019, a gwybodaeth arall mewn perthynas ag ariannu’r gyllideb gyffredinol, gan gynnwys y ffordd y caiff y Dreth Gyngor ei gosod. Mae’n cynnwys hefyd y Rhaglen Gyfalaf sy’n rhedeg hyd at 2028-29.

Bydd y wybodaeth yn y ddogfen hon yn helpu cynorthwyo’r Cyhoedd, yr Aelodau, y Prif Swyddogion a’u staff i ddeall y sefyllfa ariannol sydd ohoni ac i baratoi ar gyfer cyllidebau’r dyfodol.

Dylid gwneud unrhyw ymholiadau am gynnwys y llyfryn hwn i’r Pennaeth Cyllid Dros Dro a Swyddog Adran 151, Swyddfeydd Dinesig, Stryd yr Angel, Pen-y-bont ar Ogwr, CF31 4WB neu e-bost i Gill.Lewis@Bridgend.gov.uk.

Trosolwg Ariannol

Bydd cyllideb gros y Cyngor ar gyfer 2019-20 oddeutu £420 miliwn. Mae cyllideb gros Cyngor yn debyg i "drosiant" yn y sector preifat. Ariennir llawer o wasanaethau gan grantiau penodol neu fe'u cefnogir gan ffioedd a thaliadau nad ydynt yn cael eu hystyried fel rhan o'r gyllideb refeniw net yng nghyfrifeg y sector cyhoeddus. Cyllideb refeniw net y Cyngor ar gyfer 2019-20 yw £270.809 miliwn.

Caiff oddeutu £180 miliwn o'r swm hwn ei wario ar staff y Cyngor ei hun sy'n cynnwys athrawon a staff cymorth yr ysgolion. Mae cryn dipyn o gost y gwasanaethau hyn a ddarperir gan sefydliadau allanol yn gysylltiedig â chyflogau hefyd - mae'r rhain yn cynnwys, er enghraifft, gweithredwyr casglu gwastraff, gweithwyr gofal cartref, staff hamdden a gofalwyr maeth.

Yn ogystal â chael llai o incwm i ariannu gwasanaethau, mae pwysau eraill sy'n gwasgu ar yr adnoddau. Un o'r rhain yw newidiadau i ddeddfwriaeth. Mae hyn yn cynnwys rheoliadau a deddfwriaeth gan Lywodraeth Cymru (LlC) yn uniongyrchol neu'n anuniongyrchol - er enghraifft pwysau a chyfrifoldebau newydd sy'n codi o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 a Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018.

Mae pwysau arwyddocaol eraill yn codi trwy newidiadau demograffig. Mae pobl yn byw yn hwy sy'n newyddion da ond gall hynny hefyd esgor ar ddibyniaeth gynyddol trwy bobl yn byw gyda chyflyrau mwy cymhleth neu gyflyrau amryfal. Yn ogystal, rydym yn gweld cynnydd yn nifer y disgyblion yn ein hysgolion, sy'n gosod pwysau cynyddol ar gyllidebau ysgolion.

Mae'r Cyngor wedi mabwysiadu Cynllun Corfforaethol sy'n gosod y dulliau y bydd yn eu cymryd i reoli'r pwysau hyn gan barhau i sicrhau, cyn belled ag y bo'n bosibl, y gellir darparu gwasanaethau sy'n bodloni anghenion cymuned Pen-y-bont ar Ogwr. Dyma'r dulliau hynny:

- Er ei fod yn sefydliad mawr a chymhleth, bydd y Cyngor yn gwneud pob ymdrech i weithio fel un sefydliad. Golyga hynny osgoi dyblygu a thrafod data ddwywaith trwy rannu systemau a phrosesau. Nid yw hyn mor hawdd â hynny bob amser oherwydd mae gwahanol reolau neu gyfleoedd yn berthnasol i wahanol wasanaethau yn aml iawn. Serch hynny, mae ymddwyn fel 'Un Cyngor yn gweithio gyda'n gilydd i wella bywydau' wedi'i gynnwys yng ngweledigaeth y Cyngor.

- Lle bo'n bosibl, bydd y Cyngor yn cefnogi cymunedau a phobl i greu eu hatebion eu hunain a lleihau dibyniaeth ar y Cyngor. Mae hyn oherwydd nad yw'n gynaliadwy i'r Cyngor barhau i ddyheu i fodloni pob angen sy'n codi ac

oherwydd bod gallu, doniau a syniadau'n bodoli mewn rhannau eraill o'r gymuned y gellir eu hannog i chwarae rôl weithgar ac effeithiol. Mae gan y Cyngor rôl wrth annog ac arwain y dull hwn ac mae wedi mabwysiadu hyn fel un o'i egwyddorion gwaelodol.

- Mae'r Cyngor wedi cytuno egwyddor o ganolbwyntio ar adnoddau sydd wedi lleihau o blith cymunedau ac unigolion gyda'r angen mwyaf. Mae gan rannau o'n cymuned broblemau tlodi hirsefydlog. Nid yw'r atebion hyn i gyd o fewn rheolaeth uniongyrchol y Cyngor (er enghraifft, effeithiau'r newidiadau yn y system les) ond lle bo'n bosibl, mae'r Cyngor wedi cytuno ei fod am leddfu problemau yn yr ardaloedd hyn a datblygu atebion cynaliadwy tymor hwy.

- Mae gan y Cyngor dair blaenoriaeth sy'n adlewyrchu'r egwyddorion hyn ac egwyddorion eraill. Y tair blaenoriaeth hyn yw'n hamcanion lles dan Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 ac maen nhw'n gosod ein cyfraniadau tuag at fodloni saith nod cenedlaethol y Ddeddf.

- Un o'r blaenoriaethau hyn yw gwneud "Defnydd Callach o Adnoddau". Golyga hyn y byddwn yn sicrhau bod adnoddau'n Cyngor (ariannol, corfforol, dynol a thechnolegol) yn cael eu defnyddio mor effeithiol ac effeithlon â phosibl a'u bod yn cefnogi datblygiad adnoddau ar hyd y gymuned a all helpu cyflawni blaenoriaethau'r Cyngor[1]

[1]Amcanion Lles

Ariannu Gwasanaethau'r Cyngor

Gwasanaethau'r Cyngor

Mae'r Cyngor yn cyflwyno neu'n galluogi cannoedd o wasanaethau ar draws yr holl gymunedau amrywiol yn y fwrdeistref sirol ac mae'n gyfrifol am ddarparu gwasanaethau fel addysg, gofal cymdeithasol, cynnal a chadw priffyrdd, parciau a mannau agored, cludiant cyhoeddus, hawliau tramwy a diogelwch y ffyrdd, casglu gwastraff, glanhau strydoedd, refeniw a budd-daliadau, diogelwch y cyhoedd, cofrestryddion a chwaraeon, celfyddydau a llyfrgelloedd trwy'n partneriaid HALO ac Awen.

Mae'r Cyngor yn peri dau fath o wariant – gwariant refeniw a gwariant cyfalaf.

Gwariant Refeniw

Mae gwariant refeniw'n ymdrin â gwariant costau o ddydd-i-ddydd gwasanaethau, gan gynnwys cyflogau staff, cynnal a chadw adeiladau a chyflenwadau cyffredinol, comisiynu a chyfarpar. Telir am y gwariant hwn o'r incwm a geir gan drethdalwyr, talwyr ardrethi busnes, ffioedd a thaliadau a godwyd am rai gwasanaethau a chan grantiau a gafwyd gan y llywodraeth.

Gwariant Cyfalaf

Mae gwariant cyfalaf yn ymdrin â gwariant ar asedau fel ffyrdd, ysgolion newydd, ailddatblygu a gwaith adnewyddu mawr ar adeiladau. Bydd yr asedau hyn yn cynnig buddiannau i'r gymuned am sawl blwyddyn ac ariennir y gwariant gan mwyaf yn sgil benthyca, grantiau cyfalaf a gwerthu tir ac adeiladau diangen.

Ffynonellau Cyllid

Y prif ffynonellau incwm y mae'r Cyngor yn eu cael yw ffioedd a thaliadau, grantiau, ardrethi busnes a'r dreth gyngor. Darperir diffiniad o'r rhain isod:

- **Ffioedd a Thaliadau**

  Mae ffynonellau incwm o ffioedd a thaliadau'n amrywio o daliadau parcio i lety preswyl i'r oedrannus, taliadau prydau ysgol, taliadau cynllunio, casglu gwastraff swmpus, llogi cyfleusterau ac incwm o osodiadau masnachol fel unedau diwydiannol.

- **Grant y Llywodraeth ac Ardrethi (Busnes)**

  Mae Llywodraeth Cymru'n darparu cyllid i awdurdodau lleol trwy nifer o ffynonellau, gan gynnwys yr un grant mwyaf a adwaenir fel y Grant Cynnal

Refeniw, y mae modd ei ddefnyddio at unrhyw ddiben o'u dewis i gyflwyno'r gwasanaethau maen nhw'n gyfrifol amdanynt. Ymhlith y cyllid arall a ddarperir gan Lywodraeth Cymru i Gynghorau mae grantiau at ddibenion penodol. Yn ogystal â'r cyllid y mae awdurdodau'n ei gael gan Lywodraeth Cymru, maen nhw'n cael rhai grantiau wedi'u clustnodi gan gyrff eraill y llywodraeth (gellir ond defnyddio'r grantiau hyn at y dibenion penodol y'u darparwyd ar eu cyfer). Yn ogystal, cânt incwm o ardrethi (busnes) annomestig a osodwyd yn genedlaethol ac o'r dreth gyngor a osodwyd yn lleol.

Mae awdurdodau lleol yn cael grantiau gan Lywodraeth Cymru hefyd at ddiben gwariant cyfalaf, a gallant benderfynu ar faint y gallant fforddio'i fenthyg ar sail asesiad darbodus o'u materion ariannol gan ddefnyddio codau ymarfer proffesiynol (Cod Darbodus). Cyfeirir at yr arian a fenthycir dan y cod fel Benthyca Darbodus.

- **Y Dreth Gyngor**

Ar ôl ystyried incwm o ffioedd a thaliadau, grantiau'r llywodraeth ac ardrethi annomestig, ariennir gwariant refeniw gan y Dreth Gyngor, a godir ar bob eiddo yn ardal y Cyngor, sy'n destun rhai gostyngiadau ac eithriadau.

Y Dreth Gyngor yw'r unig elfen seiliedig ar dreth o gyllid y Cyngor nad yw'n cael ei phenderfynu gan y llywodraeth. Yn 2019-20, mae incwm y Dreth Gyngor yn cynrychioli 19% o Wariant Refeniw Gros y Cyngor.

CRYNODEB O'R TALIADAU I'W CODI

Gofyniad y Dreth Gyngor 2019-20

Er mwyn cwblhau ei gyllideb, rhaid i'r Cyngor osod gofyniad y dreth gyngor, sef y swm o arian fydd yn cael ei godi gan y dreth gyngor. Mae hyn ar ôl ariannu'r holl bwysau ac asesu'r lefelau incwm gan y llywodraeth ac o fannau eraill. Mae'r dreth gyngor ond yn cyfrif am 19% o'r arian y mae'r Cyngor yn ei gael. Mae lefel y cynnydd yn ceisio taro cydbwysedd priodol rhwng anghenion y Cyngor a'i ddinasyddion. Sylfaen y Dreth Gyngor Gros i Ben-y-bont ar Ogwr ar gyfer 2019-20 yw 54,807.11. Mae'r eiddo cyfwerth â Band D a'r amcan cyfradd gasglu yn 98%. Sylfaen y dreth Gyngor Net felly yw 53,710.97 sy'n rhoi treth gyngor Band D o £1,470.87 fel y manylir yn y tabl isod:

Cyfrifir Treth Gyngor gyfartalog Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr isod:

Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr	**2018-19 £**	**2019-20 £**
Gwariant a godwyd i'r Cyfrif Refeniw	402,092,022	420,070,344
Incwm a gredydwyd i'r Cyfrif Refeniw	**-136,107,925**	**-149,261,710**
Is-gyfanswm	**265,984,097**	**270,808,634**
Grant Cynnal Refeniw	-145,779,915	-145,354,407
Dosbarthiad Ardrethi Annomestig Cenedlaethol (Busnes)	-45,801,827	-46,452,373
Is-gyfanswm	**74,402,355**	**79,001,854**
Gofyniad y Dreth Gyngor	74,402,355	79,001,854
Sail y Dreth Gyngor Net (Cyfwerth â Band D)	53,315.53	53,710.97
Gofyniad Band D y Dreth Gyngor	**£1,395.51**	**£1,470.87**
Newid Canran dros y flwyddyn flaenorol	**4.50%**	**5.40%**

Mae swm y dreth Gyngor y mae preswylydd yn ei thalu'n dibynnu ar ba fand y mae eu heiddo/annedd ynddo. Dyrennir un o naw band i bob annedd gan Asiantaeth y Swyddfa Brisio, bydd y band y dyrennir yr annedd iddo'n seiliedig ar werth yr eiddo ar 1 Ebrill 2003. Felly, nid yw gwerth cartref heddiw yn ganllaw da i ba fand y dylai berthyn.

Mae'r tabl isod yn dangos lefel y Dreth Gyngor ar gyfer trigolion Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr yn ôl band prisio.

Gwerthoedd Ystod Bandiau'r Dreth Gyngor 2019-20 - Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr

Band	Ystod Gwerth Anheddau (Gwerth ar 1.4.2003)	Y Dreth Gyngor 2018-19	Y Dreth Gyngor 2019-20
A	Hyd at £44,000	930.34	980.58
B	£44,001 i £65,000	1,085.40	1,144.01
C	£65,001 i £91,000	1,240.45	1,307.44
D	**£91,001 i £123,00**	**1,395.51**	**1,470.87**
E	£123,001 i £162,000	1,705.62	1,797.73
F	£162,001 i £223,000	2,015.74	2,124.59
G	£223,001 i £324,000	2,325.85	2,451.45
H	£324,001 i £424,000	2,791.02	2,941.74
I	£424,001 a throsodd	3,256.19	3,432.03

Mae bil y dreth gyngor ar gyfer blwyddyn ariannol 2019-20 (1 Ebrill 2019 i 31 Mawrth 2020) yn cynnwys taliadau Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr, Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru a'r Cynghorau Cymuned/Tref. Y Cyngor sy'n casglu'r taliadau ar gyfer y ddau gorff arall trwy fecanwaith y dreth gyngor. Wedyn, mae'r arian a gesglir yn cael ei dalu i'r cyrff perthnasol yn unol â'r swm a rhoesant yn eu cyllideb i'w godi ar aelwydydd ym mwrdeistref sirol Pen-y-bont ar Ogwr.

Mae'r swm i'w fodloni o'r dreth gyngor eleni'n gwneud cyfanswm o £79 miliwn, cynnydd Band D cyfartalog o 5.4% ar gyfer elfen y cyngor bwrdeistref sirol. Mae praesept Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru wedi cynyddu gan gyfartaledd cyfwerth â Band D o 10.28%, ac mae cyfartaledd praesept Band D y cynghorau cymuned wedi cynyddu gan 4.3%. Cyfanswm cyfartaledd cynnydd cyffredinol y dreth gyngor yw 6.05%.

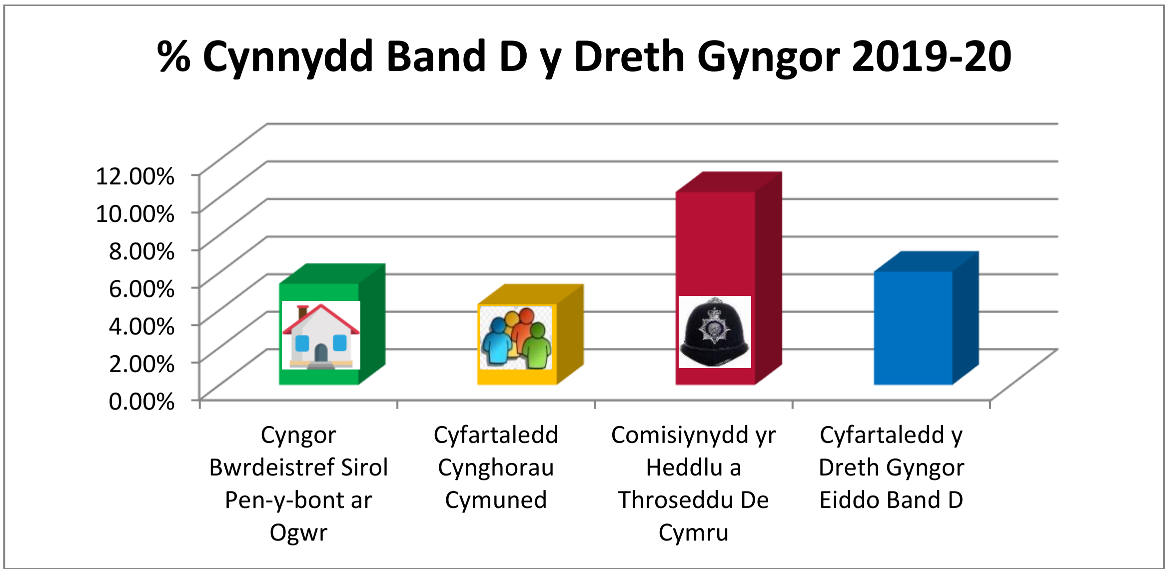

Taliadau Band D y Dreth Gyngor yn ôl Ardal Cyngor Cymuned 2019-20

Dangosodd y tabl blaenorol y Dreth Gyngor i drigolion Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr yn ôl band eiddo. Mae praeseptau'r Cynghorau Cymuned yn amrywio ar draws y Sir gan gynhyrchu amrywiadau ac mae'r tabl isod yn dangos y cyfanswm i'w dalu yn ôl ardal cyngor cymuned ar gyfer 2019-20 ar gyfer eiddo Band D:

Cyngor Cymuned	CBS Pen-y-Bont £	Cyngor Tref / Cymuned £	Heddlu £	Cyfanswm £
Cyngor Cymuned Bracla	1,470.87	40.45	257.52	1,768.84
Cyngor Tref Pen-y-bont ar Ogwr	1,470.87	94.24	257.52	1,822.63
Cyngor Cymuned Cefn Cribwr	1,470.87	55.08	257.52	1,783.47
Cyngor Cymuned Coety Uchaf	1,470.87	25.66	257.52	1,754.05
Cyngor Cymuned Corneli	1,470.87	52.24	257.52	1,780.63
Cyngor Cymuned Llangrallo Uchaf	1,470.87	30.49	257.52	1,758.88
Cyngor Cymuned Llangrallo Isaf	1,470.87	39.38	257.52	1,767.77
Cyngor Cymuned Cwm Garw	1,470.87	49.12	257.52	1,777.51
Cyngor Cymuned Trelales	1,470.87	37.76	257.52	1,766.15
Cyngor Cymuned Llangynwyd Isaf	1,470.87	49.35	257.52	1,777.74
Cyngor Cymuned Llangynwyd Ganol	1,470.87	53.50	257.52	1,781.89
Cyngor Tref Maesteg	1,470.87	60.00	257.52	1,788.39
Cyngor Cymuned Merthyr Mawr	1,470.87	32.54	257.52	1,760.93
Cyngor Cymuned Y Castellnewydd Uchaf	1,470.87	25.78	257.52	1,754.17
Cyngor Cymuned Cwm Ogwr	1,470.87	28.86	257.52	1,757.25
Cyngor Tref Pencoed	1,470.87	45.23	257.52	1,773.62
Cyngor Tref Porthcawl	1,470.87	52.29	257.52	1,780.68
Cyngor Cymuned Y Pîl	1,470.87	44.14	257.52	1,772.53
Cyngor Cymuned Llansanffraid-ar Ogwr	1,470.87	25.61	257.52	1,754.00
Cyngor Cymuned Ynysawdre	1,470.87	34.73	257.52	1,763.12

Canran yr Anheddau yn ôl Band Eiddo ar 21.1.2019

Dyrennir bandiau i eiddo gan Asiantaeth y Swyddfa Brisio, asiantaeth annibynnol nad yw'n rhan o'r Cyngor. Er 2005, cyfrifwyd y dreth gyngor gan ddefnyddio naw band prisio (bandiau A i I) a sefydlwyd yn 2005 gan ddefnyddio gwerthoedd tai 2003.

Ar gyfer eiddo Band A, sy'n cyfrif am ychydig dros 16% o'r eiddo ym Mwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr, elfen y cyngor o'r Dreth Gyngor yw £980.58. Mae'r tabl isod yn rhoi manylion canran anheddau'r cyngor yn ôl band y dreth gyngor.

Band	Ystod Gwerth Anheddau (Gwerth ar 1.4.2003) £.p.	Cymhareb	Nifer yr Anheddau	% annedd mewn band	Treth Gyngor CBSP 2019-20 £
A	Hyd at £44,000	6/9	10,412	16.17%	980.58
B	£44,001 i £65,000	7/9	15,194	23.60%	1,144.01
C	£65,001 i £91,000	8/9	14,460	22.46%	1,307.44
D	**£91,001 i £123,00**	**9/9**	**10,467**	**16.25%**	**1470.87**
E	£123,001 i £162,000	11/9	7,691	11.94%	1,797.73
F	£162,001 i £223,000	13/9	4,328	6.72%	2,124.59
G	£223,001 i £324,000	15/9	1,457	2.26%	2,451.45
H	£324,001 i £424,000	18/9	282	0.43%	2,941.74
I	£424,001 a throsodd	21/9	106	0.17%	3,432.03

Mae 62% o eiddo ym Mwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr yn talu llai na'r hyn sy'n gyfwerth â 'Band D', sef y band a ddefnyddir i gymharu

% yr Anheddau yn ôl Band

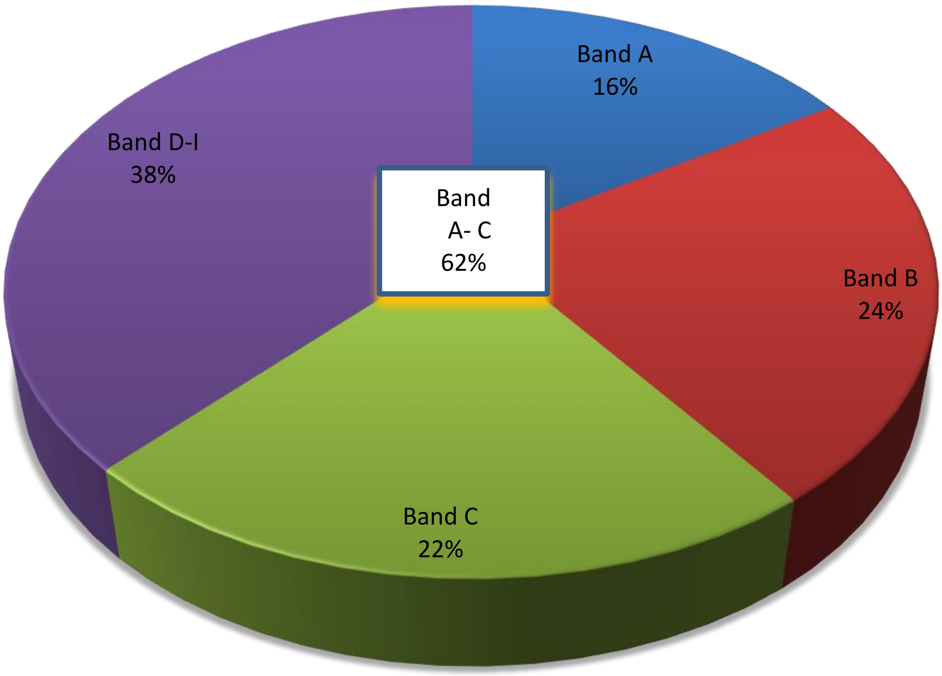

Ardrethi Annomestig (Busnes)

Ardrethi Annomestig yw'r ffordd y mae busnesau a defnyddwyr eraill eiddo annomestig yn cyfrannu tuag at gostau gwasanaethau'r awdurdod lleol. Caiff lluosydd yr Ardrethi Busnes Cenedlaethol ei osod gan Lywodraeth Cymru bob blwyddyn yn unol â pharagraff 3B Atodlen 7 Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1988. Seilir y cyfrifiad ar fformiwla sy'n ystyried y newid blynyddol ym Mynegai Prisiau Defnyddwyr, a bydd y lluoswr yn 0.526 am y flwyddyn ariannol 2019-20.

Ardrethi Annomestig (Busnes)	2019-20	2018-19
Ardrethi Busnes Cenedlaethol (a osodwyd gan Lywodraeth Cymru)	52.6c fesul £	51.4c fesul £

Cyfrifir Ardrethi Annomestig gan Werth Ardrethol eiddo a'i luosi gan y 'lluosydd' Ardrethi Annomestig ar gyfer y flwyddyn dan sylw.

Mae **eiddo busnes gwag** yn cael eu heithrio rhag talu ardrethi busnes am 3 mis ar ôl i'r eiddo fynd yn wag. Yn ogystal, ceir eithriadau ychwanegol ar gyfer rhai mathau o eiddo neu ar gyfer eiddo dan werth ardrethol gosod.

Mae'r eiddo sydd wedi'u heithrio o ardrethi busnes yn cynnwys: tir ac adeiladau amaethyddol sy'n cynnwys ffermydd pysgod, adeiladau a ddefnyddir ar gyfer hyfforddiant neu les pobl anabl ac adeiladau sydd wedi cofrestru ar gyfer addoli crefyddol cyhoeddus a neuaddau eglwysi.

Rhyddhad Ardrethi Busnesau Bach yng Nghymru - Daeth cynllun parhaol newydd i rym ar 1 Ebrill 2018. Dan y cynllun presennol, bydd safleoedd busnes gyda gwerth ardrethol o hyd at £6,000 yn cael 100% o ryddhad a bydd y rhai gyda gwerth ardrethol rhwng £6,001 a £12,000 yn cael rhyddhad graddedig o 100% i sero.

Bydd y mathau o fusnesau canlynol yn parhau i gael rhyddhad fel a ganlyn:

• Mae'r Cynllun Rhyddhad Ardrethi'r Stryd Fawr wedi'i ymestyn ar gyfer 2019-20. Bydd y cynllun estynedig yn darparu cefnogaeth i bob adwerthwr yng Nghymru gyda gwerth ardrethol o hyd at £50,000.

• Mae swyddfeydd post gyda gwerth ardrethol o hyd at £9,000 yn cael 100% o ryddhad, a swyddfeydd post gyda gwerth ardrethol rhwng £9,001 a £12,000 yn cael 50% o ryddhad.

• Mae safleoedd gofal plant cofrestredig cymwys gyda gwerth ardrethol o hyd at £6,000 yn cael 100% o ryddhad; ac mae'r rhai gyda gwerth ardrethol rhwng £6,001 a £20,500 yn cael rhyddhad ar sail raddedig o 100% i sero.

Gellir dod o hyd i ragor o wybodaeth am Ryddhad Ardrethi Busnes yng Nghymru yn y cyfeiriad gwefan canlynol: https://businesswales.gov.wales/cy/rhyddhad-ardrethi-busnes-yng-Nghymru

CYLLIDEB REFENIW 2019-20

Cyllideb Gros i Gyllideb Net

Fel rhan o'r gyllideb a'r broses o osod y Dreth Gyngor, mae Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992 (adran 32) yn ei gwneud hi'n ofynnol i'r Cyngor gynhyrchu cyfrifiad o wariant net a amcangyfrifir sy'n cael ei adnabod fel gofyniad y gyllideb.

Esbonia'r diagram isod y gwahaniaeth rhwng cyllideb gros a net:

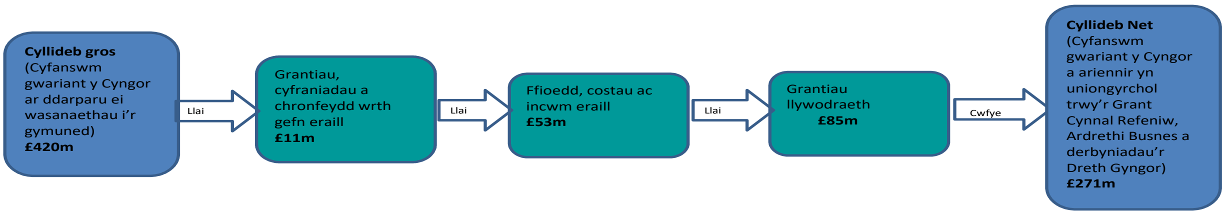

Cyfrif Refeniw

Dyma'r cyfrif y bodlonir gwariant o ddydd-i-ddydd ar wasanaethau'r awdurdod lleol. Hwn yw'r gwariant sy'n destun y craffu a'r cyhoeddusrwydd mwyaf oherwydd mae'n cwmpasu holl wasanaethau'r Cyngor ac fe'i hariennir yn rhannol, ond nid yn unig, gan Incwm y Dreth Gyngor.

Gwariant Refeniw Net yn ôl Cyfarwyddiaeth Gwasanaeth - Crynodeb

Gwariant Gwasanaeth	Cyllideb Net £	Tybiannol Cyfwerth â Band D £
Addysg a Chymorth i Deuluoedd Canolog	21,347,200	115.95
Ysgolion	94,860,800	515.23
Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles	70,834,000	384.73
Cymunedau	25,331,000	137.58
Cyllidebau Corfforaethol	18,609,000	101.07
Y Prif Weithredwr		
Ariannu Cyfalaf	7,430,000	40.36
Ardollau	7,376,124	40.06
Atgyweiriadau a Chynnal a Chadw	870000	4.73
Cynllun Rhyddhad y Dreth Gyngor	14,854,000	80.68
Ardoll Brentisiaeth	700000	3.80
Costau Cysylltiedig â Phensiynau	430,000	2.34
Premiymau Yswiriant	1,587,510	8.62
Cyllidebau Corfforaethol Eraill	6,579,000	35.73
Gwariant Net i'w ariannu	**270,808,634**	**1,470.87**

Gwariant Refeniw Net yn ôl Gwasanaeth (£270,808,634)

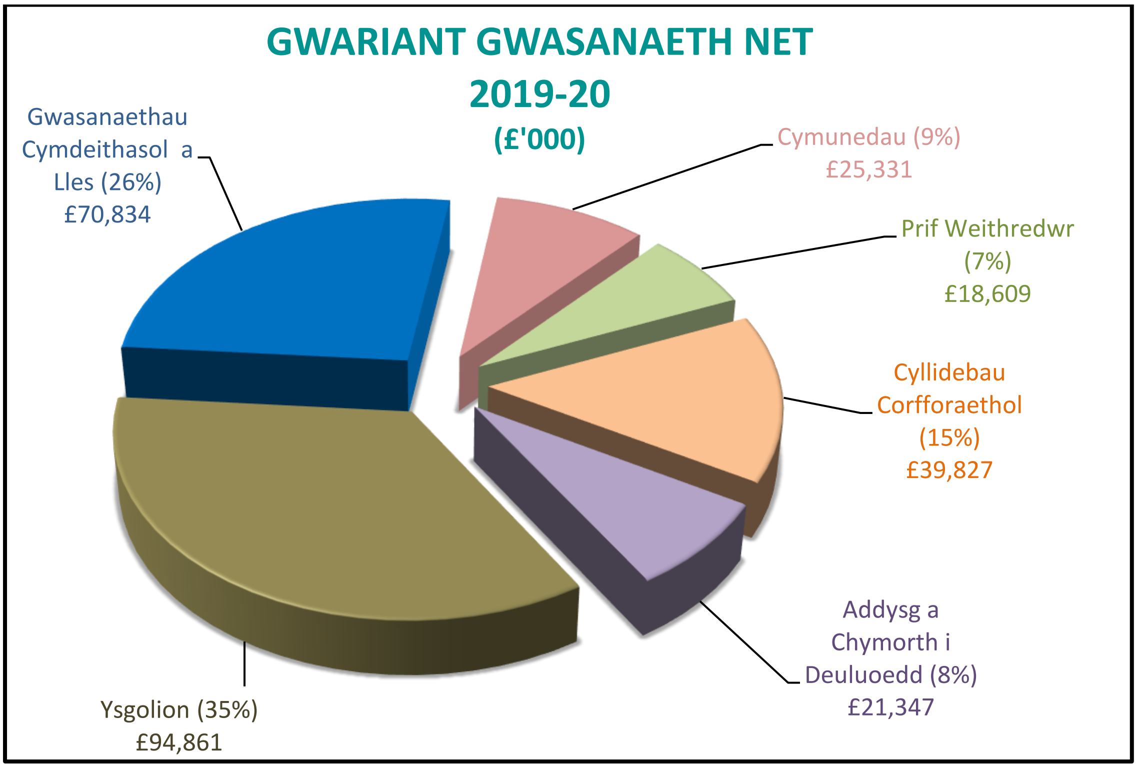

Ariannu Gwariant Refeniw Net

Mae'r siart ganlynol yn dadansoddi'r prif ffynonellau cyllid o wariant net ar gyfer 2019-20:

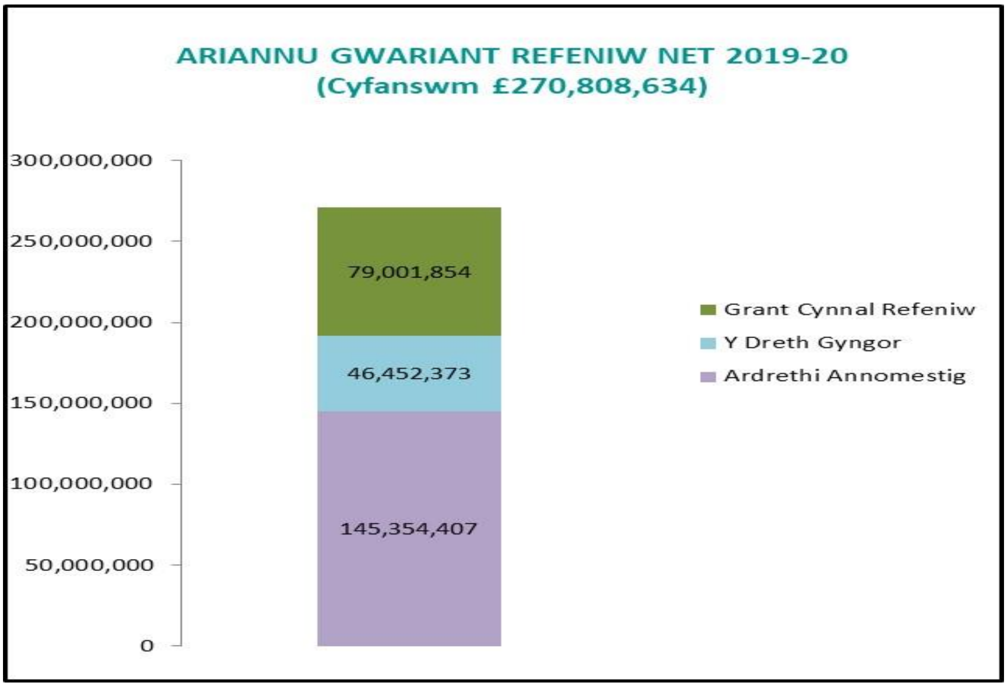

Gwariant Gwasanaethau Net yn ôl Math Goddrychol

	Cyllideb £	%
Costau Gweithwyr	180,001,420	43%
Costau Cysylltiedig â'r Safle	13,404,240	3%
Gwariant Cysylltiedig â Chludiant	13,705,430	3%
Cyflenwadau a Gwasanaethau	40,753,680	10%
Taliadau Trydydd Parti	93,275,834	22%
Taliadau Trosglwyddo	67,902,420	16%
Gwasanaethau Cymorth	25,750	0%
Costau Ariannu Cyfalaf	11,001,570	3%
Gwariant Gros	**420,070,344**	**100**
Grantiau		
Grantiau Llywodraeth penodol	**(85,637,740)**	
Grantiau a chyfraniadau eraill	**(10,705,220)**	
Ffioedd, Taliadau ac Incwm Arall	**(52,918,750)**	
Cyfanswm Incwm	**270,808,634**	

Cyllideb Net yn ôl Amcan Lles

Mae cyllideb refeniw net yr awdurdod o £270.809 miliwn yn cefnogi'r gwaith o gyflwyno Amcanion Lles corfforaethol, gwasanaethau craidd a swyddogaethau statudol y Cyngor. Rhydd y siart isod fanylion ar sut clustnodwyd hyn ar gyfer 2019-20.

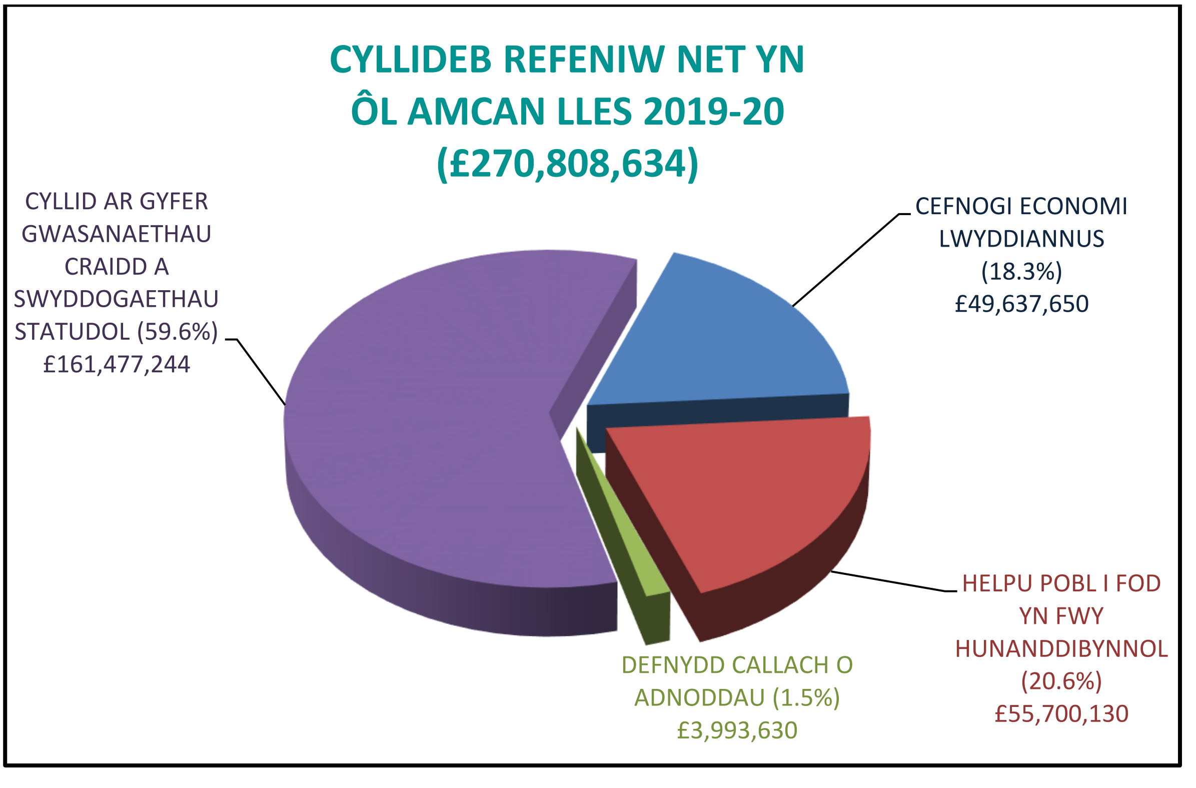

Gwariant Refeniw Gros (£420,070,344)

Mae'r siart isod yn amlinellu'n cynlluniau incwm a gwario ar gyfer 2019-20. Cost gros y gwasanaethau refeniw a ddarperir gan y Cyngor yn 2019-20 yw £420 miliwn; mae hyn yn cynnwys gwariant a ariennir gan lifoedd incwm eraill gan gynnwys grantiau eraill y llywodraeth, grantiau a chyfraniadau eraill, derbyniadau cwsmeriaid a chleientiaid a llog ar fuddsoddiadau.

Gwariant Refeniw Gros yn ôl Math o Wariant (£420,070,344)

Darperir crynodeb o'r gwariant refeniw gros yn ôl categori yn y tabl isod:

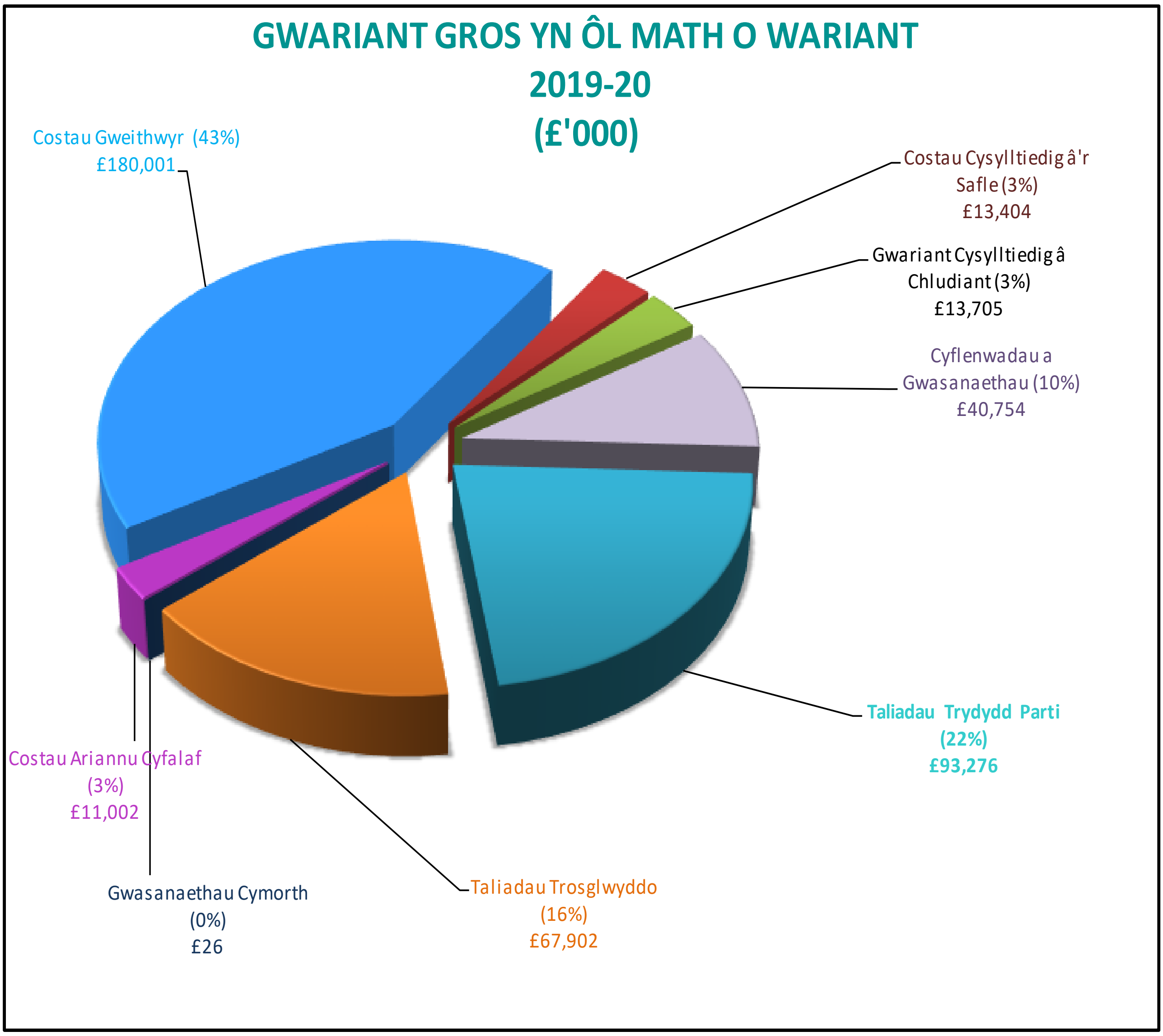

O Ble Daw'r Arian (£420,070,344)

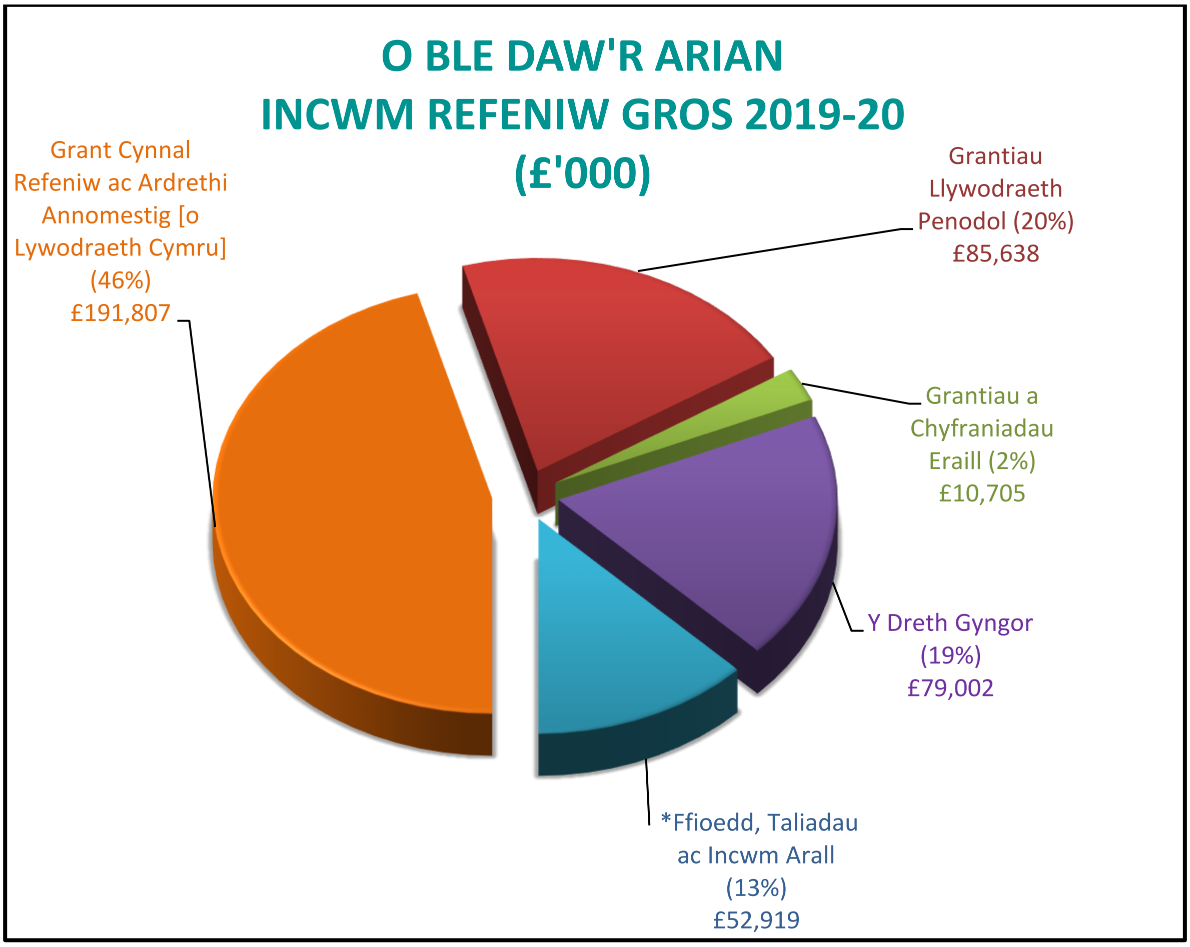

*Mae Ffioedd, Taliadau ac Incwm Arall yn cynnwys trosglwyddiadau o'r Gronfa Gyffredinol (£2.03M), Incwm Ailgodi Mewnol (£6.732m), Incwm Mewnol gan gynnwys Incwm Contractau (£22.57M), Llog Allanol (£930,000) a Derbyniadau Cwsmeriaid a Chleientiaid (£20.66m).

Lle Caiff yr Arian ei Wario (£420,070,344)

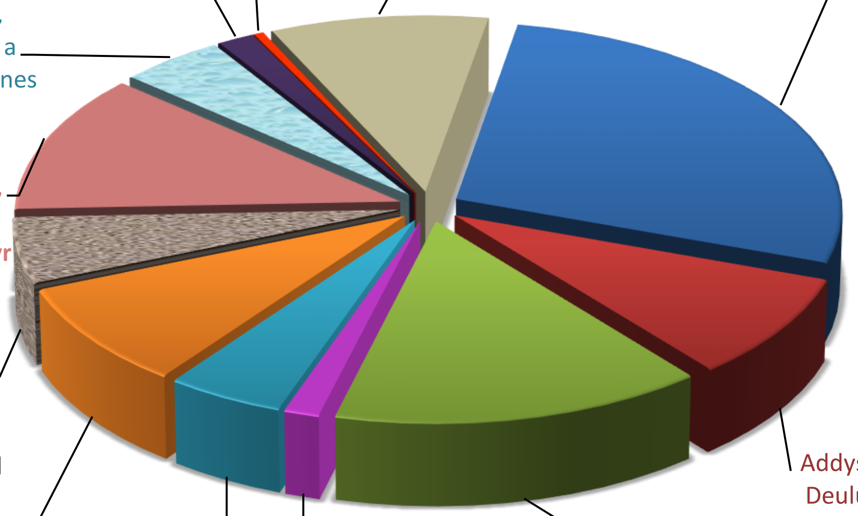

Sylwer: Mae **Swyddogaethau Corfforaethol** yn cynnwys Costau Ariannu Cyfalaf, Praeseptau ac Ardollau, Cynllun Rhyddhad y Dreth Gyngor a darpariaeth gorfforaethol ar gyfer tâl a phris

Gwariant Refeniw Net yn ôl Cyfarwyddiaeth

Trosolwg Addysg a Chymorth i Deuluoedd

Mae'r Cyngor yn bwriadu gwario £116 miliwn ar wasanaethau i'w cyflwyno gan y Gyfarwyddiaeth Addysg a Chymorth i Deuluoedd yn 2019-2020. Bydd mwyafrif yr arian hwn yn cael ei wario gan y 59 ysgol ar draws y Fwrdeistref Sirol – ysgolion yw un maes gwariant mwyaf y Cyngor.

Yn ogystal â'r gyllideb arfaethedig o £95 miliwn fydd yn cael ei dirprwyo i ysgolion yn 2019-2020, sy'n talu'n bennaf am gyflogau staff addysgu a staff eraill yr ysgolion, a chostau rhedeg y cyfleusterau (gwariant refeniw parhaus), mae'r Cyngor wedi ymroi £21.5 miliwn i adeiladu ac adnewyddu ysgolion ac mae wedi ymroi dros dro i £26.5 miliwn pellach ar gyfer cam adeiladu pellach. Mae'r symiau hyn yn cynnwys gwariant cyfalaf un tro ar draws sawl blwyddyn a ffurfiant brif ran ein rhaglen gyfalaf.

Refeniw Addysg a Chymorth i Deuluoedd: Gwasanaethau a Ddarperir

Cyllideb £ 2018-2019	ADDYSG A CHYMORTH I DEULUOEDD CANOLOG	Cyllideb £ 2019-2020
	Dysgu	
2,839,639	CYNHWYSIANT	2,705,450
933,580	SYLFAEN	1,001,050
440,300	GWASANAETH IEUENCTID	450,970
-	PONTIO	1,680
-	ÔL-14	-
374,017	CYNGOR A SEICOLEG STATUDOL	314,430
1,419,069	IECHYD EMOSIYNOL AC YMDDYGIAD	1,615,750
632,184	GWELLA YSGOLION	622,190
9,442	GWASANAETH CERDDORIAETH YSGOLION	16,180
113,940	DYSGU OEDOLION	133,040
116,351	SGILIAU	121,590
6,878,522	**Is-gyfanswm**	**6,982,330**
	Partneriaethau Strategol a Chomisiynu	
3,682,772	CYNLLUNIO STRATEGOL AC ADNODDAU	3,686,170
280,380	STRATEGAETH A CHYMORTH BUSNES	289,040
6,166,810	CYMORTH I BLANT A DYSGWYR	6,571,770
1,493,852	COMISIYNU A PHARTNERIAETHAU	1,528,330
1,468,556	RHEOLAETH STRATEGOL	1,544,550
384,060	GWASANAETH TROSEDDAU IEUENCTID	360,920
13,476,430	**Is-gyfanswm**	**13,980,780**
	Cyllidebau Ysgol Dirprwyedig	
44,966,234	CYNRADD	47,244,220
36,475,732	UWCHRADD	38,796,290
8,160,144	YSGOLION ARBENNIG	8,820,290
89,602,110	**Is-gyfanswm**	**94,860,800**
	Iechyd a Diogelwch	
228,190	IECHYD A DIOGELWCH	384,090
228,190	**Is-gyfanswm**	**384,090**
110,185,252	**CYFANSWM: ADDYSG A CHYMORTH TEULUOL CANOLOG**	**116,208,000**

Refeniw Addysg a Chymorth i Deuluoedd: Math o Wariant

Cyllideb £ 2018-2019	ADDYSG A CHYMORTH I DEULUOEDD CANOLOG	Cyllideb £ 2019-2020
	Gweithwyr	
3,064,610	BURNHAM	3,045,100
1,817,650	GWEITHWYR LLAW Y CYD-GYNGOR CENEDLAETHOL	1,945,590
2,242,040	CADARNHAWYD YN LLEOL	2,341,660
8,088,054	CYDBWYLLGOR TRAFOD GWEIN., PROFF., TECH., A CHLERIG	8,484,590
582,571	SOULBURY	451,240
250,320	PRIF SWYDDOGION Y CYDBWYLLGOR TRAFOD	258,430
174,400	ARWEINWYR IEUENCTID Y CYDBWYLLGOR TRAFOD	177,730
15,180	STAFF ANNOSBARTHADWY	49,660
25,000	STAFF ASIANTAETH	29,960
987,940	TREULIAU GWEITHWYR ANUNIONGYRCHOL	987,940
	Gwariant Cysylltiedig â'r Safle	
154,270	ATGYWEIRIADAU A CHYNNAL A CHADW	154,510
15,000	CYNNAL A CHADW'R TIR	15,000
23,450	YNNI	23,450
26,550	RHENTI	26,550
10,840	TRETH LEOL	10,840
2,340	DŴR	2,340
3,100	GLANHAU / DOMESTIG	3,100
26,450	TREULIAU ADEILADAU WEDI'U DOSBARTHU	26,450
2,800	YSWIRIANT	2,800
23,270	COSTAU CYSYLLTIEDIG Â SAFLE ERAILL	23,270
	Costau Cysylltiedig â Chludiant	
13,650	COSTAU CLUDIANT UNIONGYRCHOL	13,650
29,170	LLOGI GWASANAETHAU FFLYD	29,170
4,721,730	LLOGI A PHRYDLESU ALLANOL	5,081,730
10,740	CLUDIANT CYHOEDDUS	10,740
315,115	LWFANSAU CEIR	215,120
	Cyflenwadau a Gwasanaethau	
533,015	OFFER, DEUNYDDIAU A CHELFI	492,020
1,699,440	ARLWYO	1,699,440
12,760	DILLAD, GWISGOEDD UNFFURF, GOLCHI DILLAD	12,760
137,575	ARGRAFFU, NWYDDAU PAPUR AC ATI.	137,050
13,420	HYSBYSEBU	13,420
743,860	GRANTIAU A THANYSGRIFIADAU	743,860
269,908	GWASANAETHAU	256,230
70,795	CYFATHREBU / CYFRIFIADURA	70,800
6,460	TREULIAU STAFF	6,460
3,037,719	CYFLENWADAU A GWASANAETHAU AMRYWIOL	3,103,720
50	YSWIRIANT	50
2,539,030	COSTAU REFENIW MENTER CYLLID PREIFAT	2,539,030
	Taliadau Trydydd Parti	
1,904,890	ALLAU ERAILL A CHYDBWYLLGORAU	1,909,490
1,301,370	MUDIADAU GWIRFODDOL	1,301,370
55,230	CONTRACTWYR	55,230
	Gwasanaethau Cymorth	
600	GWEINYDDIAETH YR ADRAN	600
34,952,362	**CYFANSWM GWARIANT**	**35,752,150**
	INCWM	
(7,004,791)	GRANTIAU	(7,076,320)
(2,635,579)	AD-DALIADAU A CHYFRANIADAU ERAILL	(2,588,550)
(4,381,570)	DERBYNIADAU CWSMERIAID / CLEIENTIAID	(4,381,570)
(12,000)	LLOG	(12,000)
(1,336,400)	AILGODI I BENNAETH CYFRIF REF. ARALL	(1,347,630)
41,050	TROSGLWYDDIADAU	41,050
960,070	TREULIAU RHEOLI DYLEDION	960,070
(14,369,220)	**Incwm**	**(14,404,950)**
20,583,142	**CYFANSWM: ADDYSG A CHYMORTH I DEULUOEDD CANOLOG**	**21,347,200**

Cyllideb Refeniw Ysgolion: Math o Wariant

Cyllideb 2018-2019 £	CYLLIDEBAU YSGOL DIRPRWYEDIG	Cyllideb 2019-2020 £
	Employees	
61,810,244	ATHRAWON	66,731,690
26,774,230	PRIF SWYDDOG Y CYDBWYLLGOR TRAFOD	26,774,230
81,030	IEUENCTID Y CYDBWYLLGOR TRAFOD	81,030
1,751,020	STAFF ASIANTAETH	1,751,020
108,200	TREULIAU GWEITHWYR ANUNIONGYRCHOL	108,200
	Gwariant Cysylltiedig â Safleoedd	
1,226,500	ATGYWEIRIADAU A CHYNNAL A CHADW	1,226,500
186,520	CYNNAL A CHADW'R TIR	186,520
2,034,180	YNNI	2,034,180
79,000	RHENTI	79,000
1,995,370	TRETH LEOL	2,045,110
325,000	DŴR	333,930
138,400	GOSODIADAU A FFITIADAU	138,400
797,700	GLANHAU / DOMESTIG	797,700
34,300	YSWIRIANT	34,300
88,000	COSTAU ERAILL CYSYLLTIEDIG Â SAFLEOEDD	88,000
	Costau Cysylltiedig â Chludiant	
30,900	COSTAU CLUDIANT UNIONGYRCHOL	30,900
500	LLOGI GWASANAETHAU FFLYD	500
187,500	LLOGI A PHRYDLESU ALLANOL	187,500
4,680	CLUDIANT CYHOEDDUS	4,680
15,700	YSWIRIANT CLUDIANT	15,700
29,600	LWFANSAU CEIR	29,600
	Cyflenwadau a Gwasanaethau	
3,358,100	OFFER, DEUNYDDIAU A CHELFI	3,358,100
3,957,800	ARLWYO	4,277,800
2,700	DILLAD, GWISGOEDD UNFFURF A GOLCHI DILLAD	2,700
329,100	ARGRAFFU, NWYDDAU PAPUR AC ATI	329,100
7,000	HYSBYSEBU	7,000
28,800	GRANTIAU A THANYSGRIFIADAU	28,800
153,700	GWASANAETHAU	153,700
1,081,500	CYFATHREBU / CYFRIFIADURA	1,081,500
2,630,900	CYFLENWADAU A GWASANAETHAU AMRYWIOL	2,630,900
8,900	TREULIAU'R AELODAU	8,900
79,100	YSWIRIANT	79,100
	Taliadau Trydydd Parti	
20,000	ALLau A CHYDBWYLLGORAU	20,000
1,382,100	CONTRACTWYR	1,382,100
200	PRIFFYRDD – DIOGELWCH A CHYMHORTHION	200
	Taliadau Trosglwyddo	
124,200	PLANT YSGOL / MYFYRWYR	124,200
110,862,674	**CYFANSWM GWARIANT**	**116,162,790**
	Incwm	
(15,939,320)	GRANTIAU	(15,939,320)
(1,491,060)	AD-DALIADAU A CHYFRANIADAU ERAILL	(1,491,060)
(3,738,470)	DERBYNIADAU CWSMERIAID / CLEIENTIAID	(3,738,470)
(8,300)	LLOG	(8,300)
(90,500)	AILGODI I BENNAETH CYFRIF REFENIW ARALL	(90,500)
(34,340)	TROSGLWYDDIADAU	(34,340)
(21,301,990)	**CYFANSWM INCWM**	**(21,301,990)**
89,560,684	**CYLLIDEB YSGOLION NET**	**94,860,800**

Trosolwg Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles

Ar ôl Addysg, maes gwariant mwyaf y Cyngor yw ar ofal cymdeithasol. Mae hyn yn cynnwys gofal cymdeithasol i blant ac i oedolion diamddiffyn neu mewn perygl. Ceir ethos cryf yn y Gyfarwyddiaeth ar ofal cymdeithasol fel disgyblaeth broffesiynol a thrwy gael y ddau faes yn gweithio’n agosach, mae ffocws cryf ar sicrhau canlyniadau cadarnhaol i’r bobl hynny y gweithiwn i’w cefnogi. Mae’r Gyfarwyddiaeth yn parhau i ddatblygu dulliau newydd o gyflwyno gwasanaethau ac mae hyn yn cynnwys gwell cefnogaeth a chanlyniadau ar gyfer atal, ymyrraeth gynnar a lles. Mae’r dull hwn yn cefnogi blaenoriaeth gorfforaethol ‘helpu pobl i fod yn fwy hunan-ddibynnol; ac mae hefyd yn rhan o gynllun trawsnewid y Gyfarwyddiaeth gyda chyswllt clir â strategaeth ariannol tymor canolig y Gyfarwyddiaeth. Mae’r ffocws atal a lles yn y gyfarwyddiaeth yn cynnwys rheoli partneriaeth cytundebau gyda Halo Leisure, ymddiriedolaeth ddiwylliannol Awen a chanolfannau cymunedol a chysoni’r buddsoddiadau hyn â chanlyniadau lles. Byddai hyn yn cynnwys y cynllun Heneiddio’n Dda ar gyfer Pen-y-bont ar Ogwr a rhaglenni Creu Cymunedau Cryf fel modelau eraill i gyflwyno gwasanaethau.

Gwasanaeth a arweinir gan y galw yw’r gwasanaethau cymdeithasol gan mwyaf ac er mai’r strategaeth tymor hir yw galluogi pobl i fod yn fwy hunan-ddibynnol, mae’r ddemograffeg yn dangos bod pobl yn byw’n hwy, a hynny’n aml gyda chyflyrau mwy cymhleth nag erioed o’r blaen. Golyga hyn fod mwy o bobl yn byw yn y gymuned a fyddai wedi aros yn yr ysbyty neu wedi mynd i gartref gofal o’r blaen. Mae gofal cymdeithasol plant yn cael ei arwain gan y galw hefyd a gall y pwysau ariannol i fodloni’r angen gyfnewid yn gyflym iawn.

Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles: Gwasanaethau a Ddarperir

Cyllideb £ 2018-2019	GWASANAETHAU CYMDEITHASOL A LLES	Cyllideb £ 2019-2020
	Gofal Cymdeithasol Oedolion	
20,303,316	POBL HŶN	20,463,500
4,406,561	ANABLEDD CORFF/NAM AR SYNHWYRAU OEDOLION	4,478,900
14,849,768	ANABLEDDAU DYSGU OEDOLION	15,207,070
3,191,094	ANGHENION IECHYD MEDDWL OEDOLION	3,321,890
220,200	GWASANAETHAU ERAILL I OEDOLION	222,980
2,895,915	GWAS. OEDOLION RHEOLI A GWEINYDDU	3,271,000
45,866,854	**Is-gyfanswm**	**46,965,340**
	Chwaraeon, Chwarae a Lles Bywiog	
5,232,237	ADLONIANT A CHWARAEON	5,018,190
5,232,237	**Is-gyfanswm**	**5,018,190**
	Diogelu a Chymorth i Deuluoedd	
18,924,262	GWASANAETHAU PLANT	18,850,470
18,924,262	**Is-gyfanswm**	**18,850,470**
70,023,353	**CYFANSWM: GWASANAETHAU CYMDEITHASOL A LLES**	**70,834,000**

Cyllideb y Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles: Math o Wariant

Cyllideb £ 2018-2019	GWASANAETHAU CYMDEITHASOL A LLES	Cyllideb £ 2019-2020
	Gweithwyr	
11,881,582	GWEITHWYR LLAW Y CYD-GYNGOR CENEDLAETHOL	11,262,120
21,622,064	CYDBWYLLGOR TRAFOD GWEIN., PROFF., TECH A CHLERIGOL	22,066,050
59,339	SOULBURY	57,860
366,650	PRIF SWYDDOGION Y CYD-GYNGOR CENEDLAETHOL	374,140
21,000	STAFF DYFARNIAD DI-GYFLOG	21,000
140,000	STAFF ANNOSBARTHADWY	(140,650)
275,463	TREULIAU GWEITHWYR ANUNIONGYRCHOL	288,960
	Gwariant Cysylltiedig â Safle	
256,690	ATGYWEIRIADAU A CHYNNAL A CHADW	216,990
22,680	CYNNAL A CHADW'R TIR	22,680
131,680	YNNI	7,670
38,100	RHENTI	145,000
7,390	TRETH LEOL	4,290
40,070	DŴR	2,170
1,000	GOSODIADAU A FFITIADAU	1,000
900	GLANHAU / DOMESTIG	2,900
21,860	TREULIAU ADEILADAU WEDI'U DOSBARTHU	21,860
157,900	COSTAU CYSYLLTIEDIG Â SAFLEOEDD ERAILL	108,730
	Costau Cysylltiedig â Chludiant	
59,410	COSTAU CLUDIANT UNIONGYRCHOL	61,300
305,400	LLOGI GWASANAETHAU FFLYD	298,710
165,470	LLOGI A PHRYDLESU ALLANOL	170,850
3,090	CLUDIANT CYHOEDDUS	4,390
785,450	LWFANSAU CEIR	730,830
	Cyflenwadau a Gwasanaethau	
573,830	OFFER, DEUNYDDIAU A CHELFI	528,920
755,800	ARLWYO	635,690
36,010	DILLAD, GWISGOEDD UNFFURF, GOLCHI DILLAD	56,100
89,980	ARGRAFFU, NWYDDAU PAPUR AC ATI	118,010
25,950	HYSBYSEBU	25,950
1,239,200	GRANTIAU A THANYSGRIFIADAU	1,150,200
678,797	GWASANAETHAU	611,110
44,870	CYFATHREBIADAU / CYFRIFIADURA	52,270
(292,340)	CYFLENWADAU A GWASANAETHAU AMRYWIOL	(306,280)
	Taliadau Trydydd Parti	
2,783,709	ALLau A CHYDBWYLLGORAU	2,783,640
4,749,130	MUDIADAU GWIRFODDOL	4,524,920
32,168,199	CONTRACTWYR	32,851,630
4,842,590	SEFYDLIADAU ERAILL	4,965,150
473,486	PLANT-GLEIENTIAID Y GWAS. CYMDEITHASOL	211,640
3,425,272	OEDOLION-GLEIENTIAID Y GWAS. CYMDEITHASOL	3,688,720
87,957,671	**CYFANSWM GWARIANT**	**87,626,520**
(2,606,125)	GRANTIAU	(2,676,000)
(5,266,830)	AD-DALIADAU A CHYFRANIADAU ERAILL	(5,038,750)
(9,452,165)	DERBYNIADAU CWSMERIAID / CLEIENTIAID	(8,497,170)
(254,890)	AILGODI I BENNAETH CYFRIF REFENIW ARALL	(254,890)
(579,308)	TROSGLWYDDIADAU	(550,710)
225,000	TREULIAU RHEOLI DYLEDION	225,000
(17,934,318)	**CYFANSWM INCWM**	**(16,792,520)**
70,023,353	**CYLLIDEB GWAS. CYMDEITHASOL A LLES NET**	**70,834,000**

Trosolwg Cymunedau

Adfywio

Mae’r gwasanaeth Adfywio’n parhau i edrych ar fuddsoddiad mewn a datblygiad asedau a gwasanaethau anstatudol sy’n cefnogi cymunedau, economi ac amgylchedd Pen-y-bont ar Ogwr. Defnyddia’r gwasanaeth swm bach o Gyllid Adfywio Strategol i gydariannu a phwyso ar symiau mwy sylweddol o gymorth grant a chyllid yn erbyn prosiectau strategol y Cyngor. Mae’n parhau i fod yn flaenoriaeth gorfforaethol i fuddsoddi yn nhair prif ganolfan drefol Pen-y-bont ar Ogwr, Maesteg a Phorthcawl, wrth gydlynu rhaglenni adfywio strategol a chyfleoedd ar draws yr awdurdod cyfan.

Tir y Cyhoedd (Strydlun)

Caiff y rhan fwyaf o gyllideb net y Cyngor ei gwario ar addysg a gofal cymdeithasol - mae’r rhain yn wasanaethau gwerthfawr iawn, ond yn naturiol, wedi’u hanelu at rai grwpiau yn ein cymuned. Fodd bynnag, mae gan waith y Cyngor ar dir y cyhoedd effaith fwy uniongyrchol ac amlwg ar bawb. Mae hyn yn cynnwys ein gwaith i gynnal priffyrdd, parciau a mannau agored, glanhau’n strydoedd, casglu a gwaredu ar ein gwastraff.

Cynnal a chadw Eiddo ac Adeiladau

Eleni, creodd y Cyngor wasanaeth Landlord Corfforaethol, gan ddwyn ynghyd y gwasanaethau rheoli asedau, cynnal a chadw adeiladau a phensaernïol dan un to yn y Gyfarwyddiaeth Cymunedau. Caiff yr holl atgyweirio i adeiladau, cynnal a chadw a biliau ynni eu rheoli’n ganolog erbyn hyn. Bydd hyn yn ein galluogi ni’n well i reoli cydymffurfiaeth, ymgorffori dulliau ‘costio bywyd cyfan’ i wneud penderfyniadau, rheoli ansawdd y gwaith a wneir gan gontractwyr, ac felly cyflwyno arbedion wrth reoli ein hystâd ac adolygiad a her yrs asedau a ddelir”.

Cymunedau: Gwasanaethau a Ddarperir

Cyllideb £ 2018-2019	CYMUNEDAU	Cyllideb £ 2019-2020
	Adfywio a Datblygu	
361,694	DATBLYGU	383,690
2,260,220	ADFYWIO	2,252,580
130,610	ADFYWIO A DATBLYGU – RHEOLI	24,890
2,752,524	**Is-gyfanswm**	**2,661,160**
	Strydlun	
71,750	TAI BACH CYHOEDDUS	78,090
178,550	GORFODAETH	183,880
1,294,460	GLANHAU ARALL	1,350,000
4,628,740	GWAREDU GWASTRAFF	3,324,740
4,971,390	CASGLU GWASTRAFF	4,923,100
9,050	GWASANAETHAU PROFEDIGAETH	21,080
70,734	RHEOLI GWAITH STRYD	-
1,998,840	CYNNAL A CHADW PRIFFYRDD	1,979,740
1,561,180	GOLEUADAU STRYD	1,533,710
71,185	RHEOLI PRIFFYRDD	76,830
169,590	HAWLIAU TRAMWY	197,270
163,430	RHEOLI RHWYDWEITHIAU	172,450
2,513,940	GWASANAETHAU PRIFFYRDD (DSO)	2,755,800
10,740	GWASANAETHAU FFLYD	27,160
849,030	CYDLYNU CLUDIANT CYHOEDDUS	583,220
309,890	RHEOLI TRAFFIG A DIOGELWCH Y FFYRDD	274,200
61,600	POLISI A DATBLYGU	78,940
(342,370)	GWASANAETHAU PARCIO	(324,020)
58,170	GWASANAETHAU PEIRIANNEG	49,270
361,180	PARCIAU A MEYSYDD CHWARAE	349,580
1,604,080	GWEITHREDIAD CYNNAL A CHADW TIR	1,672,350
116,690	PARCIAU CYMUNEDOL A MANNAU AGORED	119,780
119,960	CYMORTH STRYDLUN	122,090
20,851,809	**Is-gyfanswm**	**19,549,260**
	Landlord Corfforaethol	
73,540	RHEOLI LANDLORD CORFFORAETHOL	76,980
292,840	CYFANSWM RHEOLI CYFLEUSTERAU	414,700
2,451,493	RHEOLI ASEDAU STRATEGOL	2,413,690
57,100	DYLUNIAD A CHYFLWYNIAD CYFALAF	69,160
2,874,973	**Is-gyfanswm**	**2,974,530**
	Cyfarwyddwr-Cymunedau	
143,260	CYFARWYDDWR - CYMUNEDAU	146,050
143,260	**Is-gyfanswm**	**146,050**
26,622,566	**CYFANSWM CYMUNEDAU**	**25,331,000**

Cyllideb Cymunedau: Math o Wariant

Cyllideb 2018-2019 £	CYMUNEDAU	Cyllideb 2019-2020 £
	Employees	
357,250	PRIF SWYDDOG Y CYDBWYLLGOR TRAFOD	255,770
15,623,373	SWYDDOGION Y CYD-GYNGOR CENEDLAETHOL	15,650,580
21,680	STAFF ASIANTAETH	21,680
8,840	TREULIAU GWEITHWYR ANUNIONGYRCHOL	8,840
	Gwariant Cysylltiedig â Safleoedd	
1,451,210	ATGYWEIRIADAU A CHYNNAL A CHADW	1,864,710
86,740	CYNNAL A CHADW'R TIR	86,740
673,110	YNNI	678,610
707,740	RHENTI	713,740
953,180	TRETH LEOL	975,180
155,530	DŴR	155,530
10,360	GOSODIADAU A FFITIADAU	10,360
189,359	GLANHAU / DOMESTIG	196,360
6,000	YSWIRIANT	6,000
500	COSTAU ERAILL CYSYLLTIEDIG Â SAFLEOEDD	500
	Costau Cysylltiedig â Chludiant	
777,670	COSTAU CLUDIANT UNIONGYRCHOL	773,470
312,200	LLOGI GWASANAETHAU FFLYD	139,200
5,432,720	LLOGI A PHRYDLESU ALLANOL	4,966,850
3,050	CLUDIANT CYHOEDDUS	3,050
586,050	LWFANSAU CEIR	585,000
	Cyflenwadau a Gwasanaethau	
1,547,104	OFFER, DEUNYDDIAU A CHELFI	1,484,670
21,180	ARLWYO	21,180
29,250	DILLAD, GWISGOEDD UNFFURF A GOLCHI DILLAD	29,250
78,200	ARGRAFFU, NWYDDAU PAPUR AC ATI	77,470
124,820	HYSBYSEBU	122,820
71,300	GRANTIAU A THANYSGRIFIADAU	71,300
967,240	GWASANAETHAU	717,920
166,060	CYFATHREBU / CYFRIFIADURA	165,760
12,940	TREULIAU STAFF	12,940
207,350	CYFLENWADAU A GWASANAETHAU AMRYWIOL	22,530
	Taliadau Trydydd Parti	
111,170	SEFYDLIADAU GWASANAETH UNIONGYRCHOL	147,170
128,000	ALLau A CHYDBWYLLGORAU	111,000
91,430	MUDIADAU GWIRFODDOL	91,430
27,307,970	CONTRACTWYR	25,812,320
1,100	SEFYDLIADAU ERAILL	1,100
1,000,790	PRIFFYRDD – STRWYTHUROL	998,790
42,500	PRIFFYRDD – CYLCHOL	42,500
156,580	PRIFFYRDD – DIOGELWCH A CHYMHORTHION	171,580
238,000	PRIFFYRDD – CYNNAL A CHADW DROS Y GAEAF	238,000
1,315,280	PRIFFYRDD – GOLEUADAU STRYDOEDD	1,285,280
25,220	PRIFFYRDD – AMRYWIOL	25,220
	Gwasanaethau Cymorth	
25,150	GWEINYDDIAETH YR ADRAN	25,150
	Costau Ariannu	
1,500	PRYDLESU	1,500
61,026,696	**CYFANSWM GWARIANT**	**58,769,050**
	Incwm	
(4,962,040)	GRANTIAU	(4,773,010)
(389,993)	AD-DALIADAU A CHYFRANIADAU ERAILL	(385,570)
(25,873,877)	DERBYNIADAU CWSMERIAID / CLEIENTIAID	(25,498,470)
(3,445,600)	AILGODI I BENNAETH CYFRIF REFENIW ARALL	(3,431,840)
(1,069,050)	TROSGLWYDDIADAU	(624,160)
1,336,430	TREULIAU RHEOLI DYLEDION	1,275,000
(34,404,130)	**CYFANSWM INCWM**	**(33,438,050)**
26,622,566	**CYLLIDEB CYMUNEDAU NET**	**25,331,000**

Trosolwg Cyfarwyddiaeth y Prif Weithredwr

Mae’r maes gwasanaeth yn chwarae rôl allweddol fel darparwr y ddau wasanaeth rheng flaen (e.e. Y Dreth Gyngor, Budd-daliadau a Thai) a gwasanaethau cymorth mewnol ar draws y Cyngor.

Cyflawnir y swyddogaethau canlynol yn y maes gwasanaeth:

Cyllid

Mae gan y Cyngor dîm canolog sy’n rheoli cyfrifon y Cyngor ac sy’n cefnogi goruchwyliaeth a rheolaeth materion ariannol y Cyngor. Mae’r gwasanaeth yn diwallu rhai gofynion cyfreithiol sy’n sicrhau tryloywder ac atebolrwydd yn y ffordd y defnyddir arian cyhoeddus – er enghraifft wrth gynhyrchu cyfrifon sy’n cael eu harchwilio.

Archwilio Mewnol

Mae gan bob corff cyhoeddus swyddogaethau archwilio. Darperir ein harchwiliad mewnol gan wasanaeth ar y cyd a rannwn gyda Chyngor Bro Morgannwg. Mae’r gwasanaeth yn cynnal ymchwiliadau ac archwiliadau arferol i sicrhau bod y Cyngor yn cynnal llywodraethiant da – yn enwedig gan ei fod yn ymwneud ag atebolrwydd priodol o arian ac adnoddau eraill. Rydym wedi gostwng gwariant yn y maes hwn dros y blynyddoedd diwethaf, ac rydym bellach yn ymestyn y gwasanaeth ar y cyd i gynnwys Cynghorau Merthyr Tudful a Rhondda Cynon Taf yn ogystal – gan ddod â gwydnwch pellach ac o bosibl rhai arbedion.

Adnoddau Dynol (AD) a Datblygiad Sefydliadol

Gyda thros 6,000 o weithwyr gan gynnwys ysgolion, mae gwasanaeth adnoddau dynol ymroddedig y Cyngor yn darparu cyngor proffesiynol, arweiniad a chefnogaeth i reolwyr a staff ar ystod eang o faterion Adnoddau Dynol a Datblygiad Sefydliadol, yn ogystal â darparu gwasanaethau AD i dalu cyflogau, pensiynau, gweinyddu contractau ac absenoldeb.

TGCh

Mae’r gwasanaeth TGCh yn cynorthwyo’r rhaglen Trawsnewid Digidol, gan gefnogi’r heriau ar draws ystod o wasanaethau, sydd yn eu tro’n galluogi ar gyfer arbedion neu welliannau trwy weithio mwy hyblyg neu drwy ffyrdd newydd o droi at wasanaethau. Mae’r Cyngor yn gwario rhyw £5 miliwn ar ei ddarpariaeth gwasanaethau TGCh i gefnogi prif weithgareddau’r Cyngor ac ysgolion. Mae’r gwasanaeth TGCh wedi canolbwyntio ar ddatblygu staff trwy’r rhaglen brentisiaeth ar y cyd ag Adnoddau Dynol, gan ddatblygu sgiliau a galluogi dilyniant gyrfa mewnol.

Trawsnewid Digidol

Mae’r rhaglen Trawsnewid Digidol yn canolbwyntio ar ddefnyddio dulliau digidol, a sut mae’r Cyngor yn ymgysylltu gyda dinasyddion, gan ddarparu’r cyfrwng digidol

fel dewis arall i "Wyneb yn Wyneb" a "Theleffoni". Blaenoriaethwyd gwasanaethau'r Dreth Gyngor a Budd-daliadau, gan ei gwneud hi'n haws i drigolion ofyn am wasanaethau a rheoli eu cyfrifon ar-lein. Aeth Cam 1 y rhaglen ddigidol yn fyw ym mis Ebrill 2018 oedd yn cynnwys gwefan ymatebol newydd yn ogystal â gwasanaeth wedi'i bersonoli i drigolion Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr o'r enw 'Fy Nghyfrif', gan alluogi trigolion i gofrestru ar-lein i droi at eu cyfrifon Treth Gyngor a Budd-dal Tai i wneud taliadau, ceisiadau ar-lein ac i roi gwybod i ni am unrhyw newidiadau.

Tai ac Adfywio Cymunedol

Nid oes gan y Cyngor ei stoc tai ei hun ond mae'n cadw nifer o swyddogaethau statudol yn ymwneud â mynd i'r afael â'r angen am dai a brwydro yn erbyn digartrefedd. Cyflwynodd Deddf Tai Cymru (2014) yr angen i symud i ddull mwy ataliol o droi at ddigartrefedd ac mae hon yn egwyddor graidd i'r gwaith a wneir. Mae hyn yn cynnwys darparu llety mewn argyfwng mewn hosteli a llochesi cam-drin domestig, darparu ar gyfer y rhai sy'n cysgu ar y stryd a nifer o gynlluniau llety â chymorth i bobl ddiamddiffyn. Mae'r gwasanaeth yn gyfrifol hefyd am weinyddu Grant Cyfleusterau i'r Anabl gorfodol, gyda'r nod o gadw pobl yn eu cartref eu hunain am gyhyd ag sy'n bosibl. Nod gwaith gyda landlordiaid sector preifat yw cynyddu'r ddarpariaeth llety i bobl mewn angen ac, yn ogystal, mae gweinyddu grantiau dewisol i'r sector hwn yn ceisio adfer y defnydd o eiddo gwag tymor hir. Mae'r gwasanaeth yn comisiynu cymorth tai i bobl ddiamddiffyn trwy'r Grant Cefnogi Tai gan Lywodraeth Cymru. Gweithia'r Cyngor hefyd ar lefel strategol gyda Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig i gytuno datblygiadau tai cymdeithasol newydd.

Gwasanaethau cyfreithiol

Mae angen i'r Cyngor gynnal cymorth cyfreithiol effeithiol ar gyfer ei holl wasanaethau. Ar adeg pan fo'r Cyngor yn ceisio trawsnewid gwasanaethau, mae'n bwysig cadw at y gyfraith wrth gyflwyno'r newidiadau hyn. Mae'r gwasanaeth hefyd yn cefnogi'n uniongyrchol wasanaethau rheng flaen fel Addysg a Gwasanaethau Cymdeithasol, ac fe'i darperir gan gymysgedd o staff mewnol parhaol ac arbenigedd a brynir o'r sector preifat pan fydd angen. Mae traean o'n tîm cyfreithiol mewnol yn canolbwyntio'n benodol ar achosion amddiffyn plant.

Gwasanaethau Democrataidd

Mae'r Cyngor yn sefydliad democrataidd gyda 54 aelod etholedig (Cynghorwyr) sy'n gwneud penderfyniadau, yn gosod cyfeiriad polisi ac yn goruchwylio perfformiad cyffredinol y Cyngor. Fel llawer o Gynghorau, mae gan Ben-y-bont ar Ogwr faer a'i waith yw cadeirio cyfarfodydd y Cyngor a chynrychioli'r Cyngor yn y gymuned (mae hyn yn gwbl wahanol i'r meiri etholedig mewn dinasoedd fel Llundain a Bryste). Mae'r prosesau democrataidd hyn yn gofyn am gefnogaeth i sicrhau atebolrwydd a thryloywder wrth wneud penderfyniadau. Caiff nifer yr aelodau etholedig ym mhob awdurdod ei gosod yn annibynnol. Penderfynir ar eu tâl gan Banel annibynnol hefyd.

Caffael

Mae gan y Cyngor dîm canolog sy'n darparu cefnogaeth gaffael ar draws yr ystod gwasanaethau a ddarparwn. Mae caffael effeithiol yn hanfodol i sicrhau gwerth da am arian ar draws y Cyngor, ond byddwn yn parhau i geisio arbedion effeithlonrwydd ledled y gorfforaeth wrth weithredu'r gwasanaeth hwn.

Gwasanaethau Rheoleiddiol

Mae'r Cyngor yn bwriadu gwario oddeutu £1.8 miliwn ar y grŵp hwn o wasanaethau sy'n cynnwys Safonau Masnach, Iechyd yr Amgylchedd, Iechyd Anifeiliaid a Thrwyddedu (Alcohol, Gamblo, Diogelwch mewn Meysydd Chwaraeon, Tacsis ac ati). Mae'r gwasanaethau hyn i gyd yn sicrhau mewn gwahanol ffyrdd fod y cyhoedd yn cael ei amddiffyn.

Yn 2015, cyfunodd y Cyngor y gwasanaethau hyn gyda gwasanaethau Amddiffyn y Cyhoedd yng Nghynghorau Bro Morgannwg a Dinas Caerdydd. Mae'r cydweithredu hwn wedi galluogi pob Cyngor i wneud arbedion effeithlonrwydd trwy'r gwasanaeth ar y cyd. Yn ogystal â galluogi ar gyfer arbedion ariannol, mae'r cydweithredu'n cyflwyno mwy o wydnwch yn y gwasanaeth a diogelwch cryfach i'r cyhoedd ar draws pob un o dair ardal y Cyngor.

Cofrestryddion

Mae'r Cyngor yn gweithredu gwasanaeth Cofrestrydd sy'n delio'n bennaf â chofrestru Genedigaethau, Priodasau a Marwolaethau. Mae'r gwasanaeth yn ymgymryd hefyd â seremonïau Partneriaeth Sifil a Dinasyddiaeth. Caiff Cynghorau godi tâl am y gwasanaethau hyn, ond yn ôl y gyfraith, nid oes ganddynt hawl i wneud elw ohonynt. Mae'r Cyngor yn gweithredu'r gwasanaethau hyn er mwyn iddynt dalu am eu hunain (h.y. ni chânt gymhorthdal gan y trethdalwr cyffredinol).

Y Dreth Gyngor a Budd-daliadau

Er na chaiff ei adnabod yn syth fel "gwasanaeth", mewn gwirionedd mae trethu yn rhan bwysig o fusnes y Cyngor. Pe byddem yn aneffeithlon neu'n aneffeithiol wrth gasglu'r dreth Gyngor, byddai baich ariannu gwasanaethau'r Cyngor yn cwympo'n drymach ar y rhai sy'n talu.

Mae'r gwasanaeth trethu'n casglu dros £70 miliwn o'r dreth Gyngor gan oddeutu 65,000 o aelwydydd ar draws y fwrdeistref sirol. Mae ein cyfraddau casglu dros y ddwy flynedd diwethaf wedi bod yr uchaf erioed yn hanes y Cyngor. Rydym yn benderfynol o gynnal y lefel uchel hon, ond rydym yn achub ar y cyfle i ostwng y gost o roi'r gwasanaeth hwn ar waith, trwy gynnig gwasanaethau ar-lein. Rydym bellach yn cynnig ystod o swyddogaethau'r dreth Gyngor ar-lein, gan alluogi trigolion i hunan-wasanaethu ar adeg ac mewn lleoliad sy'n gyfleus iddynt hwy. Bydd hyn yn ein galluogi ni i ostwng y gost o redeg y gwasanaeth.

Ariennir budd-daliadau gan lywodraeth ganolog y DU ond mae gweinyddiaeth Budd-dal Tai a Chynllun Rhyddhad y Dreth Gyngor yn cwympo i ddwylo'r Cyngor. Yn yr un modd â gwasanaeth y Dreth Gyngor, mae'r Cyngor yn bwriadu gwneud rhai arbedion sylweddol trwy ddigideiddio'r gwasanaeth. Fodd bynnag, rydym yn ystyriol fod nifer fawr o'r bobl sy'n derbyn budd-daliadau yn methu rheoli hyn ar-lein ac mae angen i ni gyflwyno hyn yn ofalus.

Cyllideb y Prif Weithredwr: Math o Wariant

Cyllideb £ 2018-2019	PRIF WEITHREDWR	Cyllideb £ 2019-2020
	Gweithwyr	
14,666,344	CYDBWYLLGOR GWEIN., PROFF, TECH A CHLERIGOL	15,007,710
183,170	PRIF WEITHREDWYR Y CYDBWYLLGOR TRAFOD	174,220
472,360	PRIF SWYDDOGION Y CYDBWYLLGOR TRAFOD	326,050
1,104,440	STAFF DYFARNIAD DI-GYFLOG	1,140,730
98,026	STAFF ANNOSBARTHADWY	(173,030)
24,970	STAFF ASIANTAETH	2,050
9,270	TREULIAU GWEITHWYR ANUNIONGYRCHOL	9,270
	Gwariant Cysylltiedig â Safle	
800	ATGYWEIRIADAU A CHYNNAL A CHADW	800
11,500	YNNI	11,500
7,000	RHENTI	7,000
2,150	TRETH LEOL	2,150
440	GOSODIADAU A FFITIADAU	440
110	GLANHAU / DOMESTIG	110
39,640	COSTAU CYSYLLTIEDIG Â SAFLEOEDD ERAILL	2,640
	Costau Cysylltiedig â Chludiant	
59,120	COSTAU CLUDIANT UNIONGYRCHOL	59,120
26,500	LLOGI A PHRYDLESU ALLANOL	26,500
8,720	CLUDIANT CYHOEDDUS	8,720
80,870	LWFANSAU CEIR	80,870
	Cyflenwadau a Gwasanaethau	
194,480	OFFER, DEUNYDDIAU A CHELFI	194,480
3,040	ARLWYO	3,040
6,680	DILLAD, GWISGOEDD UNFFURF, GOLCHI DILLAD	6,680
302,100	ARGRAFFU, NWYDDAU PAPUR AC ATI.	302,100
25,400	HYSBYSEBU	25,400
385,481	GRANTIAU A THANYSGRIFIADAU	385,480
1,461,015	GWASANAETHAU	1,419,270
2,625,783	CYFATHREBU / CYFRIFIADURA	2,590,770
2,500	TREULIAU STAFF	2,500
1,223,328	CYFLENWADAU A GWASANAETHAU AMRYWIOL	699,110
5,000	TREULIAU'R AELODAU	5,000
	Taliadau Trydydd Parti	
2,064,957	ALLAU A CHYDBWYLLGORAU	1,994,620
232,110	MUDIADAU GWIRFODDOL	232,110
4,968,456	CONTRACTWYR	4,944,860
10,000	SEFYDLIADAU ERAILL	10,000
	Taliadau Trosglwyddo	
49,023,860	BUDD-DALIADAU TAI	49,023,860
79,329,620	**CYFANSWM GWARIANT**	**78,526,130**
	Incwm	
(55,143,195)	GRANTIAU	(55,173,090)
(1,258,710)	AD-DALIADAU A CHYFRANIADAU ERAILL	(1,201,290)
(1,068,840)	DERBYNIADAU CWSMERIAID / CLEIENTIAID	(1,068,840)
(1,606,660)	AILGODI I BENNAETH CYFRIF REFENIW ARALL	(1,606,660)
(909,451)	TROSGLWYDDIADAU	(867,250)
196,000	TREULIAU RHEOLI DYLEDION	-
(59,790,856)	**CYFANSWM INCWM**	**(59,917,130)**
19,538,764	**CYLLIDEB NET Y PRIF WEITHREDWR**	**18,609,000**

Prif Weithredwr: Gwasanaethau a Ddarperir

Cyllideb £ 2018-2019	PRIF WEITHREDWR	Cyllideb £ 2019-2020
	Prif Weithredwr	
519,880	UNED Y PRIF WEITHREDWR	510,930
519,880	**Is-gyfanswm**	**510,930**
	Cyllid	
247,910	UWCH REOLWYR CYLLID	246,480
312,670	ARCHWILIO MEWNOL	312,670
1,522,524	CYFRIFEG	1,561,940
96,730	RHEOLI RISGIAU AC YSWIRIANT	98,590
157,454	TRYSORLYS	163,590
711,760	GWEINYDDU BUDD-DAL TAI	828,860
41,740	TRETHU A MÂN-DDYLEDWYR	62,530
(171,810)	TALIADAU I HAWLWYR BUDD-DAL	(171,810)
403,800	FFIOEDD BANC A FFIOEDD ARCHWILIO	403,800
13,370	CRONFA GYFFREDINOL	12,600
177,522	PERFFORMIAD	178,800
3,513,670	**Is-gyfanswm**	**3,698,050**
	Adnoddau Dynol / Datblygiad Sefydliadol	
1,637,327	AD A DATBLYGIAD SEFYDLIADOL	1,622,170
1,637,327	**Is-gyfanswm**	**1,622,170**
	Partneriaethau	
1,622,345	CYFATHREBU A MARCHNATA	1,585,510
304,722	TRAWSNEWID	170,710
114,740	PARTNERIAETHAU	254,940
2,041,807	**Is-gyfanswm**	**2,011,160**
	Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd	
1,762,719	GWASANAETHAU CYFREITHIOL	1,808,920
1,823,237	GWASANAETHAU DEMOCRATAIDD	1,581,170
274,690	CAFFAEL	278,810
1,459,337	GWASANAETHAU RHEOLEIDDIO	1,388,340
5,319,983	**Is-gyfanswm**	**5,057,240**
	Etholiadau	
136,260	ETHOLIADAU	139,180
136,260	**Is-gyfanswm**	**139,180**
	TGCh	
3,734,273	TGCh	3,504,290
3,734,273	**Is-gyfanswm**	**3,504,290**
	Tai a Digartrefedd	
1,536,184	TAI AC ADFYWIO CYMUNEDOL	1,157,310
1,536,184	**Is-gyfanswm**	**1,157,310**
	Cymorth Busnes	
1,099,380	UNED FUSNES	908,670
1,099,380	**Is-gyfanswm**	**908,670**
19,538,764	**CYFANSWM: PRIF WEITHREDWR**	**18,609,000**

Cyllidebau Ledled y Cyngor

Cynrychiola Gyllidebau Ledled yr Awdurdod yr elfennau ariannu hynny sydd ledled y Cyngor ac na ellir eu priodoli'n uniongyrchol i unrhyw grŵp ffynhonnell penodol.

Cyllideb Ledled y Cyngor: Gwasanaethau a Ddarperir

Cyllideb £ 2018-2019	CYLLIDEBAU LEDLED Y CYNGOR	Cyllideb £ 2019-2020
9,405,336	ARIANNU CYFALAF	7,430,000
7,745,654	ARDOLLAU A PHRAESEPTAU	8,076,124
6,517,922	SWYDDOGAETHAU CORFFORAETHOL ERAILL	7,879,000
14,354,000	CYNLLUN GOSTYNGIAD YN Y DRETH GYNGOR	14,854,000
1,587,510	PREMIYMAU YSWIRIANT	1,587,510
39,610,422	CYFANSWM: SWYDDOGAETHAU CORFFORAETHOL	39,826,634

Cyllideb Ledled y Cyngor: Math o Wariant

Cyllideb £ 2018-2019	CYLLIDEBAU LEDLED Y CYNGOR	Cyllideb £ 2019-2020
	Gweithwyr	
430,000	CYN GOSTAU PENSIWN MGCC	430,000
	Gwariant Cysylltiedig â Safleoedd	
420,000	ATGYWEIRIADAU A CHYNNAL A CHADW	420,000
486,630	YSWIRIANT	486,630
	Costau Cysylltiedig â Chludiant	
177,280	YSWIRIANT CLUDIANT	177,280
	Cyflenwadau a Gwasanaethau	
58,000	GRANTIAU A THANYSGRIFIADAU	-
571,790	FFIOEDD MEWNOL A GWASANAETHAU AR LOG ERAILL	289,540
6,128,062	CYFLENWADAU A GWASANAETHAU AMRYWIOL	7,829,390
370,670	YSWIRIANT	370,670
	Taliadau Trydydd Parti	
7,045,654	ALLAU A CHYDBWYLLGORAU	7,376,124
	Taliadau Trosglwyddo	
14,354,000	BUDD-DALIADAU TAI	14,854,000
	Costau Ariannu Cyfalaf	
5,763,000	TREULIAU RHEOLI DYLEDION	3,085,000
4,692,336	TALIADAU LLOG	5,455,000
40,497,422	**CYFANSWM GWARIANT**	**40,773,634**
	Incwm	
(37,000)	DERBYNIADAU CWSMERIAID / CLEIENTIAID	(37,000)
(850,000)	LLOG	(910,000)
(887,000)	**CYFANSWM INCWM**	**(947,000)**
39,610,422	**CYLLIDEB SWYDDOGAETHAU CORFFORAETHOL NET**	**39,826,634**

CYLLIDEB CYFALAF 2019-20

CYLLIDEB CYFALAF

Yn ogystal â gwario arian ar ddarparu gwasanaethau o ddydd i ddydd, mae’r Cyngor yn gwario arian hefyd ar ddarparu cyfleusterau newydd, gwella asedau ac isadeiledd, neu ddarparu grantiau cyfalaf i unigolion a chyrff ar y tu allan. Mae’r Gyllideb Cyfalaf yn cynnwys gwariant ar nifer o brosiectau buddsoddiad strategol arwyddocaol sy’n cefnogi nifer o’r blaenoriaethau corfforaethol (Cefnogi Economi lwyddiannus, Helpu pobl i fod yn fwy hunan-ddibynnol a Gwneud defnydd callach o adnoddau).

Mae Cyllideb Cyfalaf 2019-20 yn cynnwys gwariant ar y prosiectau canlynol:

- Ysgolion yr 21^{ain} ganrif
- Mesurau Effeithlonrwydd Ynni ar gyfer Goleuadau Strydoedd
- Uwchraddio canolfan Waterton i’w gwneud yn addas i’r dyfodol
- Gwaith i barciau a phafiliynau, i’w gwneud nhw’n addas at ddibenion Trosglwyddo Asedau Cymunedol
- Wynebu Ffyrdd Cerbydau ac Adnewyddu Llwybrau Troed
- Bargen Ddinesig Rhanbarth Prifddinas Caerdydd

Manylir ar gyllid y Rhaglen Gyfalaf yn y tabl isod:

Cyllid	**2019-20 £'000**	**%**
Cyllid Cyfalaf Cyffredinol – Benthyca â Chymorth	£3,938	11%
Cyllid Cyfalaf Cyffredinol -Grant Cyfalaf Cyffredinol	£3,727	10%
Grantiau a Chyfraniadau Allanol	£4,224	12%
Benthyca Darbodus (heb ei gefnogi)	£8,190	23%
Benthyciad – Llywodraeth Cymru	£1,100	3%
Derbyniadau Cyfalaf	£9,615	27%
Cronfeydd wedi’u Clustnodi	£5,322	15%
Cyfraniad Refeniw	£41	0%
Cyfanswm Cyllid	**£36,157**	**100%**

Ffynonellau Ariannu Cyfalaf (£36,157,000)

Mae'r siart isod yn darparu manylion cyllid cyfalaf rhaglen gyfalaf £36,157,000:

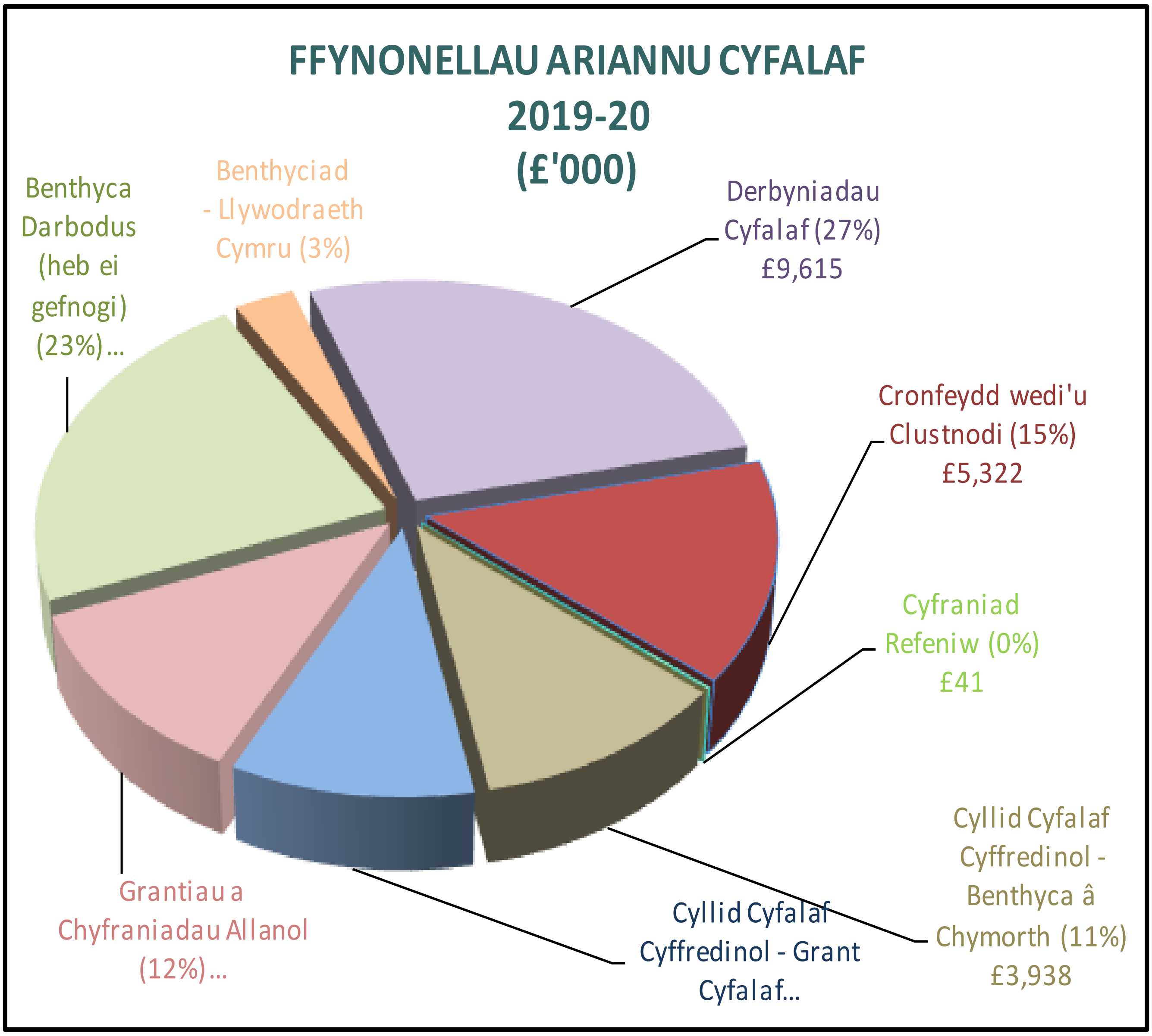

Dyraniad y Gyllideb Cyfalaf (£36,157,000)

Dyrannwyd y Gyllideb Cyfalaf fel a ganlyn:

Meysydd Gwasanaeth	2019-20 £'000	%
Addysg a Chymorth i Deuluoedd (gan gynnwys ysgolion)	£1,192	3%
Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles	£600	2%
Cymunedau– Strydlun	£13,964	39%
Cymunedau – Adfywio a Datblygu	£4,119	11%
Cymunedau– Eiddo	£13,012	36%
Prif Weithredwr – TGCh a Chronfa Cyfalaf Corfforaethol	£720	2%
Prif Weithredwr – Tai / Digartrefedd	£2,550	7%
Cyfanswm	**£36,157**	**100%**

Esbonnir hyn ymhellach yn y siart isod:

Gwariant Cyfalaf yn ôl Gwasanaeth (£36,157,000)

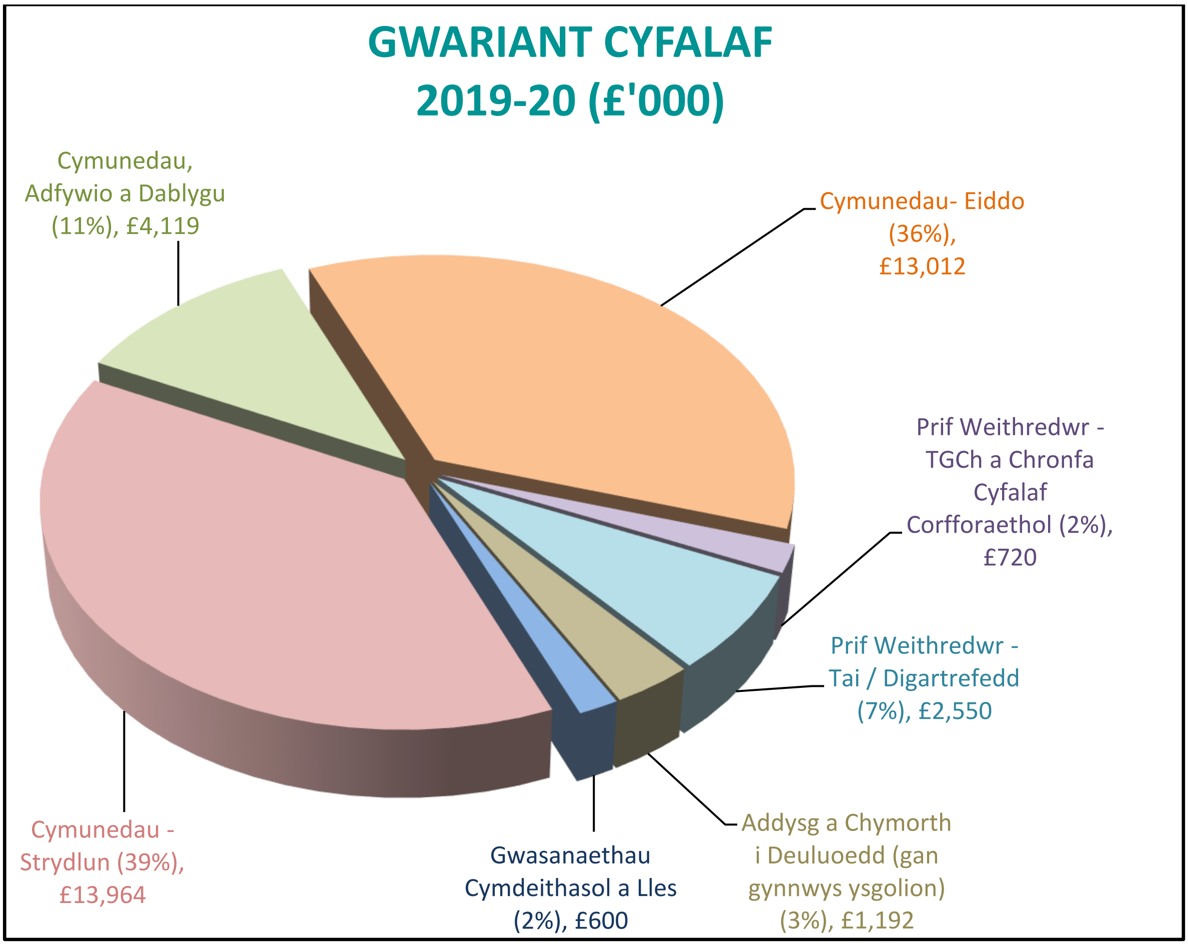

Gwariant Cyfalaf yn ôl Amcan Lles

Mae'r siart isod yn rhoi manylion y Gyllideb Cyfalaf yn ôl blaenoriaeth wella:

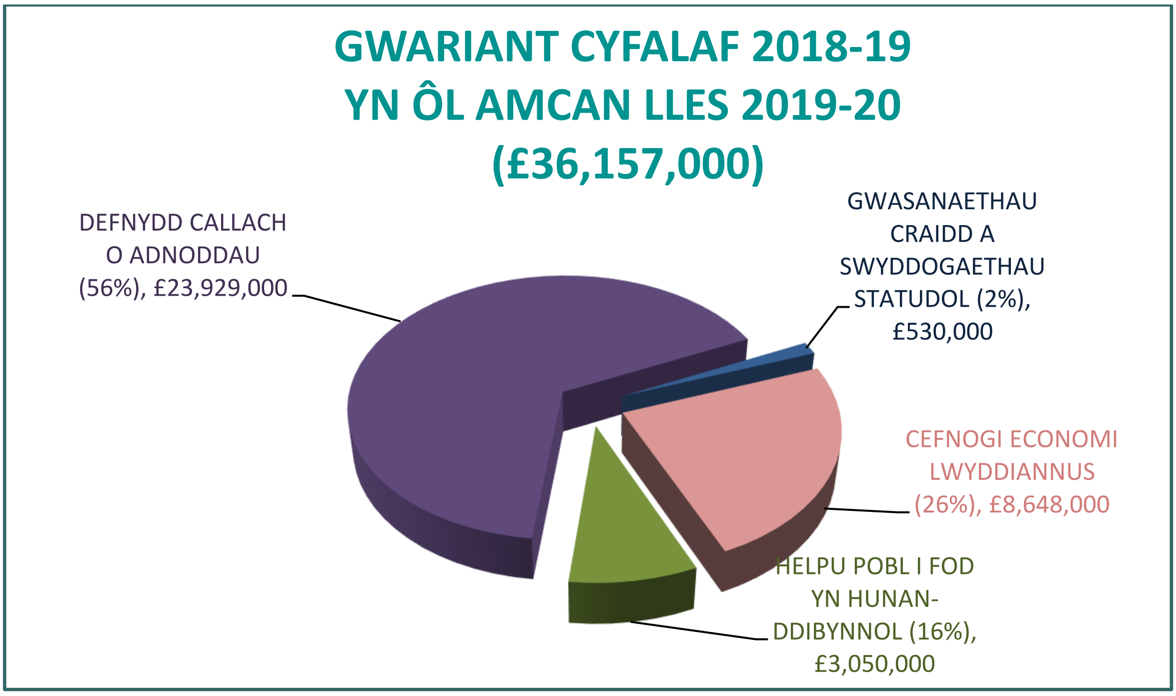

CYNGOR BWRDEISTREF SIROL PEN-Y-BONT AR OGWR - YSTADEGAU ALLWEDDOL

CYNGOR BWRDEISTREF SIROL PEN-Y-BONT AR OGWR

Arwynebedd mewn hectarau : 25,073

Poblogaeth (Amcangyfrif Canol y Flwyddyn 2017) 144,288

Dynododd yr Amcangyfrifon Canol y Flwyddyn ar gyfer 2017 fod 20% o boblogaeth Pen-y-bont ar Ogwr yn 65 oed neu'n hŷn, o gymharu â chyfartaledd Cymru Gyfan o 21%.

Poblogaeth yn Ôl Oedran :	Canol y flwyddyn 2017	% y Boblogaeth	Canol y flwyddyn 2016	% y Boblogaeth
0 i 15 oed	25,916	18%	25,791	18%
16 i 24 oed	13,999	10%	14,250	10%
25 i 44 oed	35,886	25%	35,779	25%
45 i 64 oed	39,552	27%	39,128	27%
65 i 74 oed	16,193	11%	15,951	11%
75 i 84 oed	9,429	7%	9,253	6%
85 oed neu'n hŷn	3,313	2%	3,256	2%
Cyfanswm	**144,288**	**100%**	**143,408**	**100%**

Yr Etholaeth:
Cyfanswm yr Etholwyr ar y Gofrestr (1 Rhagfyr 2018) 105,773

Y Cyngor:
Nifer y Cynghorwyr 54

Cynrychiolwr Gwleidyddol ar 05.02.2019

Llafur	26
Annibynnol	16
Ceidwadol	8
Plaid	3
Democrat Rhyddfrydol	1

YSTADEGAU GWASANAETHAU

Gwasanaethau ar gyfer Addysg a Chymorth i Deuluoedd

Poblogaeth (Amcangyfrif Canol y Flwyddyn 2019)	Data Ystadegol
Poblogaeth 3 oed	1,587
Poblogaeth 3 i 11 oed	14,720
Poblogaeth 3 i 16 oed	22,632
Poblogaeth 11 i 15 oed	7,989
Poblogaeth 11 i 20 oed	15,441
Poblogaeth 16 oed neu'n hŷn	117,509
Poblogaeth 16 i 18 oed	4,787
Poblogaeth 0 i 17 oed	28,902

Math o Sefydliad Addysgol	Nifer yr Unedau	Nifer ar y Gofrestr (datganiad 2018 i LlC)
Ysgolion Meithrin Annibynnol *	0	0
Ysgolion Cynradd gan gynnwys dosbarthiadau meithrin	48	13,402
Ysgolion Uwchradd	9	9,211
Ysgolion neu Gyfleusterau Addysg Arbennig	2	355

*Ysgol sydd ond yn derbyn disgyblion meithrin, h.y. 3-4 oed

Gwasanaethau ar gyfer Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles

Gwasanaeth	Nifer yr Unedau	Nifer Fras o Bobl
Gofal Preswyl – Pobl Hŷn (Sefydliadau Awdurdodau Lleol) 31/12/2018	4	54
Byw â Chymorth – i oedolion gydag anableddau dysgu (Sefydliadau Awdurdodau Lleol)	11	36
Gofal Dydd – Pobl Hŷn (Sefydliadau Awdurdodau Lleol)	2	107
Gofal Dydd – i oedolion gydag anableddau dysgu (Sefydliadau Awdurdodau Lleol)	5	158
Nifer y Bobl Hŷn a Gefnogir mewn Cartrefi Gofal ar 31/12/2018		385
Nifer yr Oedolion dan 65 oed a Gefnogir mewn Cartrefi Gofal ar 31/12/2018		52
Nifer y bobl sy'n derbyn gofal cartref ar 31/12/2018		933
Nifer y bobl sy'n derbyn Teleofal ac offer gwasanaeth ar 31/12/2018		2,663

Gwasanaeth Oedolion a Ddarperir yn 2017-18	Nifer
Cyfanswm Nifer yr Oedolion sy'n Derbyn Gwasanaethau 18-64 Oed	1,459
Cyfanswm Nifer yr Oedolion sy'n Derbyn Gwasanaethau 65 Oed neu'n Hŷn	6,132
Cyfanswm Nifer yr Oedolion sy'n Derbyn Gwasanaethau	7,591
(1) Nifer yr asesiadau o oedolion a gynhaliwyd yn ystod y flwyddyn	
Nifer yr asesiadau o angen am ofal a chefnogaeth i oedolion a gynhaliwyd yn ystod y flwyddyn	3,546
O'r rheiny, y nifer a arweiniodd at gynllun gofal a chymorth	1,143
(2) Nifer yr asesiadau o angen am gymorth i ofalwyr a gynhaliwyd yn ystod y flwyddyn	
Nifer yr asesiadau o angen am gymorth i ofalwyr a gynhaliwyd yn ystod y flwyddyn	358
O'r rheiny, y nifer a arweiniodd at gynllun cymorth	13
(3) Nifer yr ail asesiadau i oedolion a gynhaliwyd yn ystod y flwyddyn:	
Nifer y gofynion am ail asesiad o angen am ofal a chymorth ac angen am gymorth a wnaed gan oedolyn yn ystod y flwyddyn	16
O'r rheiny, y nifer o ail asesiadau a gynhaliwyd	9
O'r rheiny, nifer yr ail asesiadau a arweiniodd at gynllun gofal a chymorth neu gynllun cymorth	2
(4) Nifer y cynlluniau gofal a chymorth a chynlluniau cymorth a adolygwyd yn ystod y flwyddyn	
Nifer y cynlluniau gofal a chymorth a chynlluniau cymorth a adolygwyd yn ystod y flwyddyn	2,897
O'r rheiny, nifer y cynlluniau a adolygwyd o fewn y graddfeydd amser cytûn	1,972
Nifer yr asesiadau o angen am ofal a chymorth i oedolion a gynhaliwyd yn ystod y flwyddyn tra'r oeddent yn yr ystâd ddiogel **	67

(1) Cynhaliwyd 3,546 o asesiadau am ofal a chymorth yn ystod y flwyddyn, lle arweiniodd 1,143 (32 y cant) at gynllun gofal a chymorth.
(2) Cynhaliwyd hefyd 358 o asesiadau am ofal a chymorth ar gyfer gofalwyr yn ystod y flwyddyn yr arweiniodd 13 (4 y cant) at gynllun cymorth. Fodd bynnag, roedd hefyd 1,008 o ofalwyr y gwrthodwyd asesiad iddynt yn ystod y flwyddyn (o gymharu â 277 yn y flwyddyn flaenorol).
(3) Roedd 16 cais am ail asesiad o angen am ofal a chymorth ac angen am gymorth a wnaed gan oedolion yn ystod y flwyddyn. O'r rheiny, cynhaliwyd 9 (56 y cant) asesiad ac arweiniodd y rhain at 2 gynllun gofal a chymorth neu gynllun cymorth.
(4) Adolygwyd 2,897 o gynlluniau gofal a chymorth yn ystod y flwyddyn, yn ôl cais yr oedolyn, y gofalwr neu eu teulu, gan gynnwys y rhai i oedolion yn yr ystâd ddiogel **.

** Mae gan awdurdodau lleol ddyletswydd hefyd i ddarparu gofal a chymorth i'r rhai yn yr ystâd ddiogel, yn union fel ag y bydden nhw'n ei wneud i unigolion oedd yn byw yn y gymuned. I oedolion, mae'r ddyletswydd yn cwympo ar yr awdurdod lleol lle mae'r unigolyn mewn ystâd ddiogel, ni waeth beth oedd eu preswylfan flaenorol neu genedl. Diffinnir cyfleusterau ystâd ddiogel fel carchardai, safleoedd cymeradwy neu lety mechnïaeth (gan gynnwys llety cadw ieuenctid ar gyfer pobl 18 oed neu'n hŷn).

Gwasanaethau Plant a Ddarparwyd yn 2017-18	Nifer y Plant
Nifer y plant yn derbyn gofal a chymorth ar 31/03/18	617
Cyfanswm y Plant yn Derbyn Gofal ar 31/03/18 yn ôl math o leoliad:	**384**
Lleoliadau maeth	291
Wedi'u gosod i'w mabwysiadu	19
Cartrefi Preswyl	22
Wedi'u gosod gyda'u rhieni eu hunain neu rywun arall gyda chyfrifoldeb rhiant	48
Byw gyda Chymorth	2
Byw yn Annibynnol	1
Arall	1

Gwasanaethau i Gymunedau

Gwasanaeth	Data Ystadegol
Strydlun	
Nifer y ceisiadau cynllunio a dderbyniwyd yn 2017-18	1,002
Cyfanswm unedau goleuadau stryd	19,242
Cyfanswm tunelledd gwastraff solid trefol (disgwyliedig 2018-19)	56,705
Cyfanswm Tunelledd Ailgylchu (disgwyliedig 2018-19)	39,377
% Ailgylchu (disgwyliedig 2018-19)	69%
Targed ar gyfer gwerth ariannol prosiectau adfywio canol trefi a ariennir yn allanol sy'n mynd rhagddo / ar waith	
2018-19	£15M
2019-20	£13M
Cludiant a Pheirianneg	
Hyd o ffordd sirol (km)	104
Hyd o ffordd B ac C (km)	139
Hyd o isffordd â wyneb caled (km)	537
Hyd o ffordd Sirol A Adeiledig (km)	52
Hyd o ffordd B ac C Adeiledig (km)	83
Hyd o is-ffordd ag wyneb caled adeiledig (km)	435
Traffig cerbydau modur ar bob prif ffordd *	452,633,883
Nifer y cyfleusterau isadeiledd a gynhaliwyd:	
Pontydd	101
Twneli	0
Cwlfertau	103
Pontydd troed (yn cynnwys llwybrau cymunedol/pontydd rheilffordd BRB ac ati)	102
Tanffyrdd / tanlwybrau	13
Waliau cynnal	155
Cyffyrdd gyda Signalau	46
Croesfannau i Gerddwyr	23

Arwyddion Neges Amrywiol/arwyddion a weithredir gan gerbydau	83

* Cynhyrchwyd y ffigurau'n ganolog gan yr Adran Gludiant ar gyfer 2017. Rhoddir y ffigurau llif traffig at ei gilydd ar sail cyfrifiadau traffig llaw yr Adran Gludiant a chânt eu trin yn ystadegol i ddeillio'r llif mewn miliwn o gerbydau fesul cilometr.

Prif Weithredwr

Gwasanaeth	Data Ystadegol
Tai a Digartrefedd	
Aelwydydd y canfuwyd eu bod yn gymwys am gymorth, yn ddigartref yn anfwriadol ac mewn angen blaenoriaeth yn ystod y flwyddyn yn 2017-18	93
Gwariant ar Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl gorfodol yn 2017-18 (Cyllid Cyfalaf)	£2,236,222
Nifer yr Achosion Grant Cyfleusterau i'r Anabl yn 2017-18	844
Gwasanaethau Rheoleiddiol	
Nifer y Safleoedd Masnachu ym mis Mawrth 2018	4,060
Nifer y Safleoedd Bwyd ym mis Mawrth 2018	1,770
Gwasanaethau Cwsmeriaid	
Nifer y Cwsmeriaid yn ymweld â'r Ganolfan Gyswllt i Gwsmeriaid 1 Ionawr 2018 i 31 Rhagfyr 2018	31,438
Nifer y galwadau ffôn a dderbyniwyd gan y Ganolfan Gyswllt Dros y Ffôn	164,617
Y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd	
Nifer Gofrestredig y Genedigaethau Byw 1 Ion 18 i 31 Rhag 2018	2,120
Nifer Gofrestredig y Marwolaethau 1 Ion 18 i 31 Rhag 2018	1,792
Nifer Gofrestredig y priodasau 1 Ion 18 i 31 Rhag 2018	573
Nifer y Trwyddedau Tacsi a gyhoeddwyd 1 Ion 18 i 31 Rhag 2018	342
Nifer y Trwyddedau Cerbyd Hacni a cherbydau Llogi Preifat a gyhoeddwyd 1 Ion 18 i 31 Rhag 2018	531
Nifer y Trwyddedau Safleoedd newydd a gyhoeddwyd 1 Ion 17 i 31 Rhag 2018	20
Nifer y Trwyddedau Personol newydd i werthu alcohol a gyhoeddwyd 1 Ion 17 i 31 Rhag 2018	63
Adnoddau Dynol	
Gweithlu corfforaethol 2017 CALl fel ar 31.12.2018	2,097.73
Gweithlu ysgolion 2017 CALl fel ar 31.12.2018	2,154.13

Llywodraethiant Corfforaethol

Gwasanaeth	Data Ystadegol
Y Dreth Gyngor – Nifer fras yr anheddau trethadwy ar 01/02/2019	64,424
Y Dreth Gyngor – Taliad Net i'w Gasglu 2019-20	79,001,854
Ardrethi Annomestig – Nifer yr eiddo masnachol ar 01/02/2019	4,969
Ardrethi Annomestig – Taliad Net i'w Gasglu ar 01/02/2019	49,867,176
Gwariant Cynllun Gostwng y Dreth Gyngor 2018-19 ar 01/02/2019	14,111,444
Baich Achosion Cynllun Gostwng y Dreth Gyngor ar 01/02/2019	13,439
Cyfanswm nifer yr aelwydydd gyda gostyngiad un person ar 01/02/2019	19,714
Nifer yr Hawlwyr Budd-dal Tai ar 01/02/2019	9,163

YSTADEGAU CYMHAROL CYMRU

Cyllidebau Gwariant Refeniw Gros yr Awdurdod Lleol

	2018-19		2017-18	
	£ miliwn	£ y pen (a)	£ miliwn	£ y pen (b)
Castell-nedd Port Talbot	352.4	2,487	346.7	2,459
Pen-y-bont ar Ogwr	339.5	2,367	328	2,309
Bro Morgannwg	283.5	2,200	289.9	2,272
Rhondda Cynon Taf	615.1	2,583	595.4	2,508
Cyfartaledd Holl Gynghorau Sir a Bwrdeistref Sirol Cymru		2,318		2,294

a) Defnyddia cyfrifiadau £ fesul pen 2018-19 amcangyfrifon canol y flwyddyn 2016 o boblogaeth

(b) Defnyddia cyfrifiadau £ fesul pen 2017-18 amcangyfrifon canol y flwyddyn 2015 o boblogaeth.

Alldro Gwariant Refeniw Gros yr Awdurdod Lleol

	2017-18		2016-17	
	£ miliwn	£ y pen (a)	£ miliwn	£ y pen (b)
Castell-nedd Port Talbot	349.4	2,459	346.3575	2,446
Pen-y-bont ar Ogwr	337.3	2,338	323.7122	2,261
Bro Morgannwg	280.2	2,144	279.2607	2,174
Rhondda Cynon Taf	583.5	2,440	569.3671	2,389
Cyfartaledd Holl Gynghorau Sir a Chynghorau Bwrdeistrefol		2,285		2,269

(a) Defnyddia cyfrifiadau £ fesul pen 2017-18 amcangyfrifon canol y flwyddyn 2017 o boblogaeth.

(b) Defnyddia cyfrifiadau £ fesul pen 2016-17 amcangyfrifon canol y flwyddyn 2016 o boblogaeth

.

Rhagolwg Gwariant Cyfalaf yn ôl Awdurdod a Gwasanaeth

	2018-19						
	Addysg	**Gwasanaethau Cymdeithasol**	**Ffyrdd a Chludiant**	**Gwasanaethau Lleol (a)**	**Tai**	**Cyfanswm Rhagolwg Gwariant Cyfalaf**	**Cyfanswm Gwariant Cyfalaf £ y pen (b)**
	£M	£M	£M	£M	£M	£ M	
Castell-nedd Port Talbot	21.016	0.364	2.744	16.484	3	43.608	308
Pen-y-bont ar Ogwr	3.684	3.032	3.386	20.841	2.75	33.693	235
Bro Morgannwg	6.512	0.47	7.292	26.368	21.579	62.221	483
Rhondda Cynon Taf	42.326	3.55	23.416	41.004	8.282	118.578	498
Cyfartaledd holl gynghorau sir a bwrdeistref sirol Cymru						1,312.1	421

(a) Mae'n cynnwys gwariant ar amgylchedd, cynllunio, datblygu economaidd, llyfrgelloedd, diwylliant, chwaraeon, diogelwch cymunedol a gwasanaethau eraill.

(b) Defnyddia'r cyfrifiadau £ fesul pen amcangyfrifon canol y flwyddyn 2016 o boblogaeth.

Alldro Gwariant Cyfalaf yr Awdurdod

	2017-18			2016-17		
	£ miliwn		**Cyfanswm Gwariant Cyfalaf £ fesul pen (a)**	**£ miliwn**		**Cyfanswm Gwariant Cyfalaf £ fesul pen (b)**
Castell-nedd Port Talbot	59.0		415	53.8		445
Pen-y-bont ar Ogwr	36.6	(c)	254	18.4		129
Bro Morgannwg	44.4		339	50		389
Rhondda Cynon Taf	101.8		426	83.8		352
Cyfartaledd Holl Gynghorau Sir a Bwrdeistref Sirol Cymru	50.957			48.535		343

(a) Defnyddia cyfrifiadau £ fesul pen 2017-18 amcangyfrifon canol y flwyddyn 2017 o boblogaeth.

(b) Defnyddia cyfrifiadau £ fesul pen 2016-17 amcangyfrifon canol y flwyddyn 2016 o boblogaeth.

(c) Ariannwyd alldro gwariant cyfalaf o £36.6M gan grantiau cyfalaf a chyfraniadau (£16.63M), Derbyniadau cyfalaf (£0.180m), Gwariant Cyfalaf a Ariannwyd o Refeniw (£9.92M) a Chyllid Arall (£9.85M).

Poblogaethau a Amcangyfrifir yng nghanol 2017

Castell-nedd Port Talbot	142,090
Pen-y-bont ar Ogwr	144,288
Bro Morgannwg	130,690
Rhondda Cynon Taf	239,127
Cyfanswm Cymru	3,125,165

Poblogaethau a Amcangyfrifir yng nghanol 2016

Castell-nedd Port Talbot	141,678
Pen-y-bont ar Ogwr	143,408
Bro Morgannwg	128,891
Rhondda Cynon Taf	238,179
Cyfanswm Cymru	3,113,150

RHESTR TERMAU

Amcangyfrifon
Dyma'r symiau y disgwylir iddynt gael eu gwario neu eu derbyn fel incwm, yn ystod cyfnod cyfrifyddu.

Ardrethi Annomestig Cenedlaethol
Ffordd y mae busnesau lleol yn cyfrannu at gost gwasanaethau'r awdurdod lleol. Cesglir yr Ardrethi gan awdurdodau anfonebau ar ran Llywodraeth Cymru ac yna'u hailddosbarthu ymhlith pob awdurdod lleol ac awdurdod yr heddlu ar sail yr Asesiad Gwario Safonol a'r boblogaeth. Fe'u hadwaenir hefyd fel 'Ardrethi Busnes'.

Band D
Y Dreth Gyngor sydd i fod i gwmpasu'r cartref cyfartalog. Mae'n cynnwys eiddo sy'n werth hyd at £123,000 (prisiad yn seiliedig ar werthoedd eiddo 2003). Asesir eiddo mwy newydd ar yr hyn y byddai'r prisiad wedi bod yn 2003.

Benthyca yn Unol â'r Cod Materion Ariannol
Benthyca dros ac uwchlaw'r hyn a gefnogir gan Lywodraeth Cynulliad Cymru y mae'r awdurdod yn penderfynu ei fod yn gallu fforddio ei ad-dalu, naill o arbedion a grëwyd o'r buddsoddiad neu o'r Dreth Gyngor.

Cyfwerth â Band D
Nifer yr eiddo band D mewn ardal a fyddai'n codi'r un dreth gyngor â gwir nifer yr eiddo ar bob band. Trosir eiddo yn sail sy'n gyfwerth â band D. Er enghraifft, mae un band H yn gyfwerth â dau eiddo band D, oherwydd bod trethdalwr mewn eiddo band H yn talu dwywaith y dreth gyngor.

Cynghorau Cymuned
Cynghorau Cymuned yw cyrff cynrychioliadol swyddogol mwyaf lleol Cymru, lle dewisir aelodau bob pedair blynedd i gynrychioli ardal gyfan y cyngor cymuned.

Cyllid Allanol Cyfun
Cyfanswm y cymorth allanol ar gyfer gwariant refeniw'r awdurdod lleol nad yw'n cael ei ariannu gan y dreth gyngor. Mae'n cynnwys grant cynnal refeniw a thaliadau gan arenillion wedi'u hailddosbarthu o ardrethi annomestig.

Cyllideb
Y datganiad sy'n diffinio cynlluniau ariannol y Cyngor dros gyfnod penodedig o amser, blwyddyn fel rheol.

Cynllun Corfforaethol
Mae'r Cynllun Corfforaethol yn rhoi cyfeiriad strategol i waith yr Awdurdod i gyflawni ei weledigaeth a gosod amcanion gwella allweddol y Cyngor ar gyfer y blynyddoedd i ddod. Mae'n adlewyrchu'r ymrwymiad parhaus i weithio mewn partneriaeth gyda phobl eraill i gyflwyno gwasanaethau i'n cymunedau. Mae'n amlinellu hefyd sut bydd ein blaenoriaethau'n cael eu symud yn eu blaen.

Cynllun Gostyngiad y Dreth Gyngor
Disodlwyd Cynllun Budd-dal y Dreth Gyngor gan gynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor ym mis Ebrill 2013. Caiff Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor ei osod gan Reoliadau a wnaed dan Atodlen 1B Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992 (fel y mewnosodwyd gan Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 2012).

Y Dreth Gyngor
Hon yw'r ffynhonnell drethu leol i'r awdurdod. Codir y dreth gyngor ar aelwydydd yr ardal gan yr awdurdod anfonebu, ac mae'n cynnwys y dreth gyngor i awdurdodau'r Heddlu a Chynghorau Cymuned, yn ogystal ag ardoll y dreth Gyngor yr awdurdod ei hun. Defnyddir yr elw i'w dosbarthu i'r awdurdodau praeseptio, ac i'w defnyddio gan ei gronfa gyffredinol ei hun.

Etholaeth
Y rhai sydd â'r hawl i bleidleisio mewn etholiad.

Gwariant Cyfalaf
Gosodir y diffiniad at ddibenion cyfalaf yn adran 16 Deddf Llywodraeth Leol 2003, sy'n datgan bod rhaid cyfalafu ar wariant yn unol ag arferion cywir.

Bydd gwariant y gellir ei gyfalafu'n cynnwys:
1. Caffael, adfer, gwella neu osod tir;
2. Caffael, adeiladu, paratoi, gwella neu ddisodli ffyrdd, adeiladau a strwythurau eraill;
3. Caffael, gosod neu ddisodli cyfarpar, peiriannau a cherbydau y gellir eu symud neu beidio;
4. Caffael cyfalaf cyfrannau neu gyfalaf benthyciadau mewn unrhyw gorff corfforaethol
5. Gwaith a fwriadwyd i gynyddu'n sylweddol ar inswleiddiad thermol adeilad
6. Caffael neu baratoi rhaglen gyfrifiadurol

Gwariant Net
Gwariant gros llai incwm.

Llithriant
Newid yn amser gwariant ar gynlluniau cyfalaf sy'n arwain at daliadau cyfalaf yn cwympo mewn gwahanol flynyddoedd ariannol, fel rheol yn hwyrach na'r bwriad gwreiddiol.

Praesept
Ardoll a wneir gan awdurdodau praeseptio ar yr awdurdodau anfonebu, sy'n gofyn i'r ail gasglu incwm gan drethdalwyr y cyngor ar eu rhan.

SATC (Strategaeth Ariannol Tymor Canolig)
Cynllun sy'n mynegi sut bydd y Cyngor yn ymdrechu i ddefnyddio'i adnoddau i gefnogi'r gwaith o gyflawni ei flaenoriaethau corfforaethol a dyletswyddau statudol, gan gynnwys rheoli pwysau ariannol a risgiau dros gyfnod o 4 blynedd.

Sylfaen y Dreth Gyngor

Sylfaen y Dreth Gyngor yw mesur capasiti trethadwy perthynol y gwahanol ardaloedd yn y Fwrdeistref Sirol ac fe'i cyfrifir yn unol â'r rheolau rhagnodedig. Mae pob eiddo domestig yn y Fwrdeistref Sirol wedi'u prisio gan y Swyddfa Brisio. Ar ôl eu prisio, clustnodir un o naw band prisio (bandiau A i I) i'r eiddo. Lluosir pob band gan ffactor penodol i ddod ag ef yn gyfwerth â Band D. Cynrychiola Sylfaen y Dreth nifer yr anheddau trethadwy yn yr ardal a fynegir fel rhai sy'n gyfwerth â Band D, sy'n ystyried cyfanswm nifer yr eithriadau, y gostyngiadau a'r gostyngiadau band anabl, gyda'r Sylfaen Dreth net yn cael ei chyfrifo trwy ystyried y gyfradd gasglu a amcangyfrifwyd gan y Cyngor. Mesurir y dreth Gyngor yn yr hyn sy'n gyfwerth â 'Band D' fel y safon ar gyfer cymharu lefelau'r dreth gyngor rhwng ac ar draws awdurdodau lleol.

Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr
Swyddfeydd Dinesig
Stryd yr Angel
PEN-Y-BONT AR OGWR
CF31 4WB
(01656) 643643